

Ontwerp en ontwikkeling van een testraamwerk installer

Pieter-Jan ROBRECHT

Promotor:	dr. ir. Annemie Vorstermans	Masterproef ingediend tot het behalen van de graad van master of Science in de
Co-promotor:	Carl Eeckhout (Televic)	industriële wetenschappen: master of Science in de industriële wetenschappen ICT advanced communication technologies

©Copyright KU Leuven

Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van zowel de promotor(en) als de auteur(s) is overnemen, kopiëren, gebruiken of realiseren van deze uitgave of gedeelten ervan verboden. Voor aanvragen i.v.m. het overnemen en/of gebruik en/of realisatie van gedeelten uit deze publicatie, kan u zich richten tot KU Leuven Technologicampus Gent, Gebroeders De Smetstraat 1, B-9000 Gent, +32 92 65 86 10 of via e-mail iiw.gent@kuleuven.be.

Voorafgaande schriftelijke toestemming van de promotor(en) is eveneens vereist voor het aanwenden van de in deze masterproef beschreven (originele) methoden, producten, schakelingen en programma's voor industrieel of commercieel nut en voor de inzending van deze publicatie ter deelname aan wetenschappelijke prijzen of wedstrijden.

Dankwoord

Dank aan een ander

Abstract

Televic Rail ontwikkelde een Python testraamwerk voor het testen van verschillende producten. De ontwikkelde software, die op verschillende platformen moet draaien, gebruikt verschillende drivers en bibliotheken. Om producten correct te kunnen testen, wordt het raamwerk vaak geüpdatet, bijvoorbeeld bij het uitbrengen van een nieuwe driver, bibliotheek of om nieuwe producten te ondersteunen. Het installatieproces is tijdrovend, foutgevoelig en wordt best geautomatiseerd. Door dit proces te automatiseren wordt het mogelijk om informatie over het installatie- en updateproces te verzamelen. Het doel van de thesis is het uitvoeren van onderzoek naar een efficiënte oplossing en het ontwikkelen van een prototype. Dit prototype wordt onderverdeeld in drie componenten: een packager, een deployment server en een deployment omgeving. In een eerste fase wordt de packager ontworpen. Deze staat in voor het samenvoegen van de software componenten. Fase twee van de thesis bestaat uit het uitwerken van de deployment server. Met de server worden de verschillende installers verspreid en wordt er informatie verzameld over de deployment environments. Als laatste wordt dan de deployment environment behandeld. In deze geïsoleerde omgeving kan het installatie- en updateproces veilig gebeuren. Na een grondige evaluatie van een eerste basisprototype wordt het ontwerp eventueel aangepast. Het prototype wordt in een laatste fase uitgebreid zodat een rapportering over geïnstalleerde versies, deployment status, . . . beschikbaar wordt voor het bedrijf.

Trefwoorden: Automatische – installer – testraamwerk - Python

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Situering	1
1.2	Probleemstelling	1
1.3	Overzicht	3
2	Literatuurstudie	4
2.1	Inleiding	4
2.2	Software deployment	4
2.3	Deployment strategieën	6
2.4	Software Dock Architectuur	7
2.5	Event based services	8
2.6	Case studies	10
2.6.1	Java Beans	10
2.6.2	Redhat package manager	10
2.6.3	ATLAS	11
2.6.4	ORYA	12
2.6.5	Nix	13
2.6.6	Ansible	14
2.7	Rollback	14
2.7.1	Rollback strategieën	14
2.7.2	Virtualisatie	15
2.7.3	Docker	15
2.7.4	Technologieën	17
3	Analyse en ontwerp	20
3.1	Analyse	20
3.2	Databank ontwerp	21
3.3	Architectuur	24
3.3.1	Packager	24
3.3.2	Deployment server	24
3.3.3	Deployment environment	27

4 Implementatie	29
4.1 Server-side	29
4.2 Client-side	31
5 Evaluatie	33
5.1 Testen	33
5.1.1 Cross-platform host	33
5.1.2 Cross-platform containers	34
5.1.3 Meerdere clients	34
5.1.4 Meerdere servers	35
5.1.5 Slecht werkend pakket	35
5.1.6 Netwerk monitoring	36
5.2 Uitbreidingen	36
6 Conclusie	37
A Flowcharts	42
B Technologieën	49
C Beschrijving van deze masterproef in de vorm van een wetenschappelijk artikel	52
D Poster	53

Lijst van figuren

1.1	Voorstelling van software verspreiding	2
2.1	De levenscyclus van software [3]	5
2.2	Software Dock Architectuur [1]	8
2.3	Publish/Subscribe voorbeeld [9]	9
2.4	Publish/Subscribe service [10]	9
2.5	Publish/Subscribe Event [10]	10
2.6	LJSFi Architectuur [14]	11
2.7	Deployment proces model [18]	13
2.8	Voorbeeld van een deployment [18]	13
2.9	Architectuur van Virtuele Machine ten opzichte van Docker [26]	16
3.1	Overzichtsdiagram van de algemene structuur	21
3.2	Ontwerp van de databank	22
3.3	Structuur van een installer bestaande uit drie pakketten	23
3.4	Software Dock Architectuur [1]	25
3.5	Structuur van een field dock	27
3.6	Architectuur van het prototype	28
4.1	Klassendiagram van Dock	30
A.1	Flowchart kleurenlegende	42
A.2	Flowchart voor het ophalen/controleren van berichten	43
A.3	Flowchart van het creëren van een nieuwe release	44
A.4	Flowchart van de initialisatie van een field dock	45
A.5	Flowchart van een agent	46
A.6	Acties van de installagent	47
A.7	Rollback	48

Hoofdstuk 1

Inleiding

1.1 Situering

Met meer dan 30 jaar ervaring in het ontwerpen en onderhouden van on-board communicatiesystemen is Televic Rail een toonaangevende producent van Passenger Information Systems, Entertainment Systems and Infotainment Systems. LiveCom is Televic Rail nieuwste generatie van informatie management systemen. Het integreert van alle aspecten van de on- en off-board reizigersinformatie, infotainment en entertainment. Het stelt operatoren in staat om hun volledige verkeersschema's, dienstregelingen, routes, stations en alles met betrekking tot informatie en infotainment omtrent passagiers te beheren, met behulp van off-board software tools.

iCoM, de geïntegreerde oplossing van Televic Rail voor passagiersgegevens en communicatiemanagement, biedt het openbaar vervoer en spoorwegondernemingen een centraal systeem voor het creëren, het beheren, het distribueren en het uitvoeren van real-time on en off-board generieke en commerciële passagiersinformatie op de vloot, in stations en bij haltes.

Naast deze systemen heeft Televic verschillende mechatronica-sensoren en veiligheidcontrolesystemen ontworpen. Alle systemen en apparaten zijn ontworpen in overeenstemming met de betreffende spoorwegsectornormen en voldoen aan de eisen voor passagiersruimte, draaistel en asmontage. On-board controllers verwerken sensordata-informatie en sturen deze naar de betreffende actuators en treinbeheersingssystemen. Fysische parameters die momenteel worden ondersteund zijn onder andere versnelling, druk, rotatie, temperatuur, geluid en de verplaatsing.

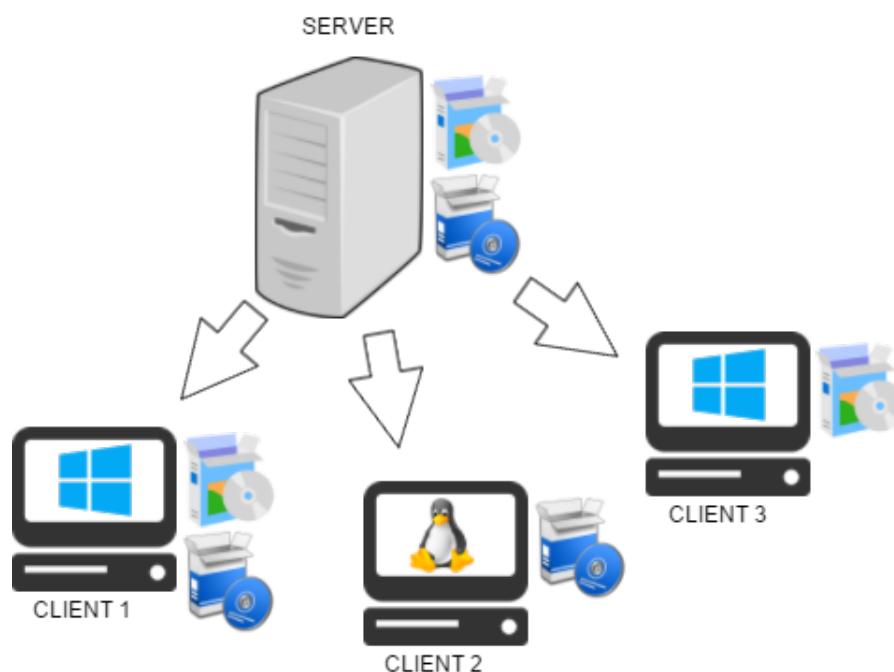
Om te voldoen aan de strenge veiligheidsnormen heeft Televic Rail een Python test framework ontworpen waarmee Televic in staat is om verschillende producten te onderwerpen aan verschillende testscenario's. Het framework werd ontworpen om gebruikt te worden op verschillende testtorens en werd later aangepast om bruikbaar te zijn op gewone computers. Dit framework wordt intensief gebruikt tijdens het productieproces en is cruciaal voor het afleveren van producten die voldoen aan de strenge veiligheidsnormen.

1.2 Probleemstelling

Het Python testraamwerk moet correct functioneren met een grote hoeveelheid aan producten die Televic fabriceert. Hierdoor gebruikt het Python testraamwerk verschillende drivers en bibliotheken. Een direct gevolg hiervan is dat het installatieproces tijdrovend en foutgevoelig is. Verder dient elk nieuw toestel op het raamwerk ondersteunt te worden waardoor er jaarlijks ettelijke re-

leases van het raamwerk verspreid worden. Het installatieproces en updateproces vragen om een vereenvoudiging zodat het testraamwerk gebruiksvriendelijker wordt.

Doordat het installatieproces en updateproces foutgevoelig zijn, moet een rampenplan voorzien worden. Door de aanwezigheid van een rampenplan, worden mogelijke fouten vermeden en indien nodig opgevangen en verholpen. Zo wordt vermeden dat de productielijn moet worden stilgelegd door bijvoorbeeld een fout tijdens het updaten van het testraamwerk. Het is dus belangrijk dat het testraamwerk op een eenvoudige manier geïnstalleerd en geüpdatet kan worden op verschillende testtorens. Om dit te laten slagen moet het testraamwerk eerst bij de verschillende testtorens geraken. Er zullen dus producenten van software zijn die de verschillende testraamwerken produceren en willen verspreiden maar ook gebruikers die deze willen ontvangen. Het proces waar bij software van een producent naar alle toepasbare gebruikers wordt verspreid en vervolgens geïnstalleerd wordt, wordt ook wel het deployment proces genoemd. Een kleine schets van dit idee is zichtbaar in Figuur 1.1.

Figuur 1.1: Voorstelling van software verspreiding

Tijdens het zoeken naar een oplossing voor het installatieproces en updateproces van het Python testraamwerk, moet gezocht worden naar een oplossing die ook antwoorden biedt op toekomstige problemen. Tot op heden werd ervan uitgegaan dat de enige applicatie die verspreid, geïnstalleerd en geüpdatet moet worden het Python testraamwerk is. In de toekomst moet het evenwel mogelijk zijn om verschillende applicaties van Televic te ondersteunen. Het is dan ook belangrijk dat een oplossing gevonden wordt die een groeiend aantal gebruikers ondersteunt. Naargelang het aantal applicaties die ondersteunt worden stijgt, zullen meer systemen gebruik maken van de applicatie. Naarmate het aantal gebruikers stijgt, stijgt ook de vraag naar een algemene administratieve interface. Verschillende versies van de applicaties zullen in omloop zijn waardoor de nood aan een administratieve interface stijgt. Met een administratie interface wordt het mogelijk om bij te houden hoe het uitrollen van een nieuwe versie van het testraamwerk verloopt maar naar de toekomst toe zou het mogelijk moeten zijn om verschillende gebruikers bij te staan. Deze informatie kan gebruikt

worden om het verspreidingsproces bij te sturen zodat een volgende keer het proces vlotter verloopt. Naast het ondersteunen van verschillende applicatie moet tijdens het ontwerpen rekening gehouden worden met verscheidene besturingssystemen. Huidige systemen draaien op Windows maar het gebruik van Linux is in de toekomst niet uit te sluiten.

Het doel van deze thesis is dan ook een oplossing te vinden voor het complexe installatieproces en updateproces. Daarbij moet de software eerst van de producent bij de gebruikers geraken en moeten deze processen rekening houden met een rampenplan om fouten tijdens een installatie of update op te vangen. Verder wordt tijdens de ontwerpfase van de applicatie rekening gehouden met een groeiend aantal applicaties die verspreid en geïnstalleerd moeten worden, een groeiend aantal gebruikers die deze applicaties willen ontvangen en de diversiteit van besturingssystemen van deze gebruikers.

1.3 Overzicht

Hoofdstuk 2

Literatuurstudie

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk, wordt een bespreking gegeven over alle mogelijke technieken, technologieën, architecturen, . . . die een oplossing kunnen bieden op het probleem dat in het vorige hoofdstuk besproken werd. Eerst wordt het deployment proces besproken en wordt nagegaan welke problemen hiermee geassocieerd worden. Vervolgens worden enkele case studies besproken om een beeld te krijgen van alle verschillende tools die aanwezig zijn en die gebruikt kunnen worden om het probleem omtrent het verspreiden van de software van de producent naar de gebruiker op te lossen. Na de cases studies worden ook enkele architecturen besproken die gebruikt kunnen worden om een applicatie te ontwerpen die om kan gaan met een groeiend aantal gebruikers. Hierna wordt nagegaan op welke manier een rampenplan geïmplementeerd kan worden zodanig dat problemen die ontstaan tijdens het deployment proces opgelost kunnen worden. Uit de probleembespreking is ook gebleken dat er nood is aan een applicatie die overweg kan met verschillende programma's die Televic gemaakt heeft of nog zal maken, één van deze programma's is dan het Python testraamwerk. Om te achterhalen wat mogelijk is om dit te realiseren, worden verscheidene technologieën besproken die hiervoor een oplossing kunnen bieden.

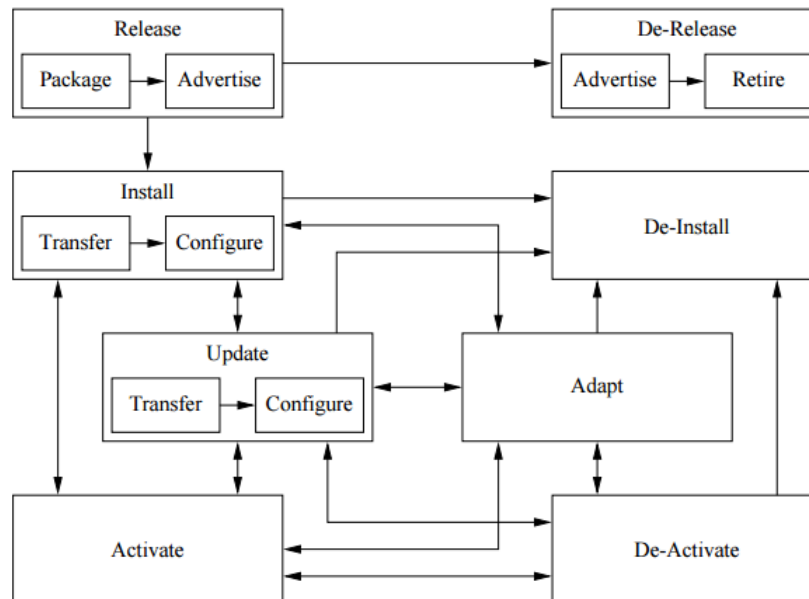
2.2 Software deployment

De levenscyclus van software deployment kan volgens Hall, Heimbigner en Wolf [1] en Dearie [2] beschreven worden in verschillende stappen, namelijk:

- *Release*: de software is volledig samengesteld uit pakketten die voldoende metadata bevatten om de verschillende bronnen te beschrijven waarvan het pakket afhangt.
- *Installatie*: de software moet overgebracht worden naar de client en geconfigureerd worden in voorbereiding op de activatie.
- *Activeren*: tijdens de activatie wordt de software-uitvoering opgestart of worden de nodige triggers geplaatst om de executie op het gepaste tijdstip op te starten.
- *Deactiveren*: dit is het tegengestelde van activeren. Deze stap is nodig zodat een aanpassing of herconfiguratie uitgevoerd kan worden.

- *Updaten*: dit is het proces waarin de software wordt aangepast. Deze stap wordt vaak geactiveerd door het uitbrengen van een nieuwe versie van de software.
- *Deïnstallatie*: tijdens deze stap zal de geïnstalleerde software van het clientsysteem gehaald worden.

De enige fase van de levenscyclus die zich uitsluitend op de server afgespeeld is de release fase. De rest van de fases spelen zich af op de verschillende clientsystemen.

Figuur 2.1: De levenscyclus van software [3]

In theorie zou het deployen van software een eenvoudige klus moeten zijn. Aangezien software bestaat uit een set van bestanden, zou het deployen van software naar een doelcomputer slechts bestaan uit het kopiëren van de nodige bestanden. Maar dit is vaak niet het geval. Volgens Dolstra [4] zijn er in de praktijk verschillende oorzaken die aan de basis liggen van een ingewikkeld deployment proces. Deze oorzaken kunnen in twee grote categorieën ingedeeld worden, namelijk de omgevings- en de onderhoudsproblemen.

Omgevingsproblemen In de eerste categorie ligt de nadruk vooral op correctheid. Voordat de software geïnstalleerd wordt op een doelsysteem, wordt de doelomgeving ondervraagd naar alle eigenschappen: zijn de nodige programma's aanwezig, bestaan alle configuratiebestanden, Als deze eisen niet voldaan zijn, dan zal de software niet werken zoals gewenst. Dolstra [4] haalt enkele concrete voorbeelden aan van omgevingsproblemen:

- De deployment van software kan een gedistribueerd probleem opleveren. Software kan afhankelijk zijn van componenten draaiende op externe systemen of van andere processen draaiende op het doelsysteem.
- Software is vaak afhankelijk van verschillende andere software componenten. Deze afhankelijkheden (dependencies) moeten voor de deployment bepaald worden. Dit proces is moeilijk en een fout kan pas laat ontdekt worden.

- De afhankelijkheden moeten compatibel zijn met wat de software verwacht. Bepaalde versies van een afhankelijkheid zijn compatibel met de software terwijl andere versies dit niet zijn. Dit komt doordat sommige dependencies build-time variaties vertonen. At build-time worden bepaalde eigenschappen geselecteerd met als gevolg dat de dependency meer of minder functionaliteiten bevat ten opzichte van een vorige build.
- Sommige software-componenten zijn afhankelijk van specifieke hardware. Dit kan enkel verholpen worden door op voorhand te controleren welke hardware aanwezig is.

Uit deze concrete voorbeelden wordt al snel duidelijk dat er twee problemen zijn: de verschillende eisen van de software moeten geïdentificeerd worden en vervolgens moeten deze eisen voldaan worden in het doelsysteem.

Onderhoudsproblemen Naast de verschillende omgevingsproblemen, beschrijft Dolstra [4] ook enkele onderhoudsproblemen. Deze hebben te maken met het feit dat software moet kunnen “evolueren”. Om dit te ondersteunen, moeten allerlei actie zoals upgraden en updaten uitgevoerd worden. Enkele voorbeelden van zulke acties zijn:

- Tijdens het verwijderen van software moeten alle componenten verwijderd worden. Er mogen echter geen componenten verwijderd worden die nog in gebruik zijn door andere software.
- Ook tijdens het updaten van software moet rekening gehouden worden met andere software. Het updaten van een component kan voor problemen en failure zorgen in een andere component. Een DLL-hell wordt best ten alle tijden vermeden.
- Na het upgraden/updaten van een component, is het soms aangewezen om een rollback uit te voeren. Zo’n actie kan overwogen worden als na de upgrade belangrijke functionaliteiten van de software niet meer functioneren.

2.3 Deployment strategieën

De eerste stap in de softwarelevenscyclus bestaat uit het uitbrengen van de software. De software moet bij de gebruiker terecht komen voordat hij/zij deze kan gebruiken.

Tian, Zhao, Gao e.a. [5] haalt drie methodes aan om software te deployen: disk image-based deployment, behavior-based deployment en package-based deployments. Bij disk image-based deployment worden de software en het besturingssysteem op eenzelfde moment naar de target node verzonden. Er zullen verschillende image servers aanwezig zijn die elk een service aanbieden. Het voordeel van deze strategie is dat, zolang de hardware en software vereisten voldaan zijn, de deployment bestaat uit een simpele read-write operatie. Maar, zoals Tian, Zhao, Gao e.a. [5] al aangeeft, deze methode is niet flexibel. Voor de applicatie is flexibiliteit een must. Iedere node bevat verschillende hardware en is verschillend geconfigureerd. Een disk image-based deployment zal hierdoor niet gebruikt worden. Het basis idee achter behavior-based deployment is het opnemen van de schijf operaties tijdens het deployen. Als geweten is welke bestanden aangepast zijn, gecreëerd zijn, ... dan kan het proces nagebootst worden op andere nodes [5]. Zo een proces nabootsen is moeilijk. Kernel operaties moeten getraceerd worden. Deze methode biedt een verhoogde flexibiliteit aan ten opzichte van de disk image-based deployment maar dit is nog

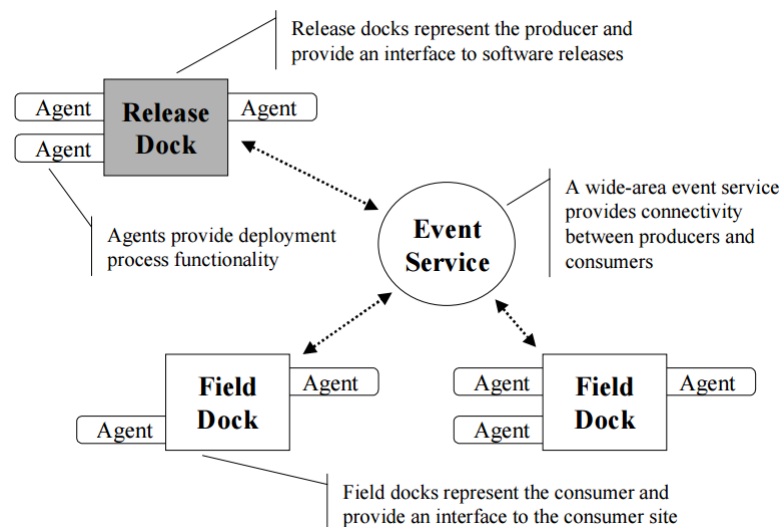
niet voldoende om deployments uit te voeren die uniek zijn per node. De laatste techniek die Tian, Zhao, Gao e.a. [5] aan haalt is package-based deployment. Met behulp van een batch file, waarin alle nodige commando's aanwezig zijn, kan een installatie pakket gedeployed worden naar een target node. Door het gebruik van een batch file wordt de flexibiliteit van de deployment verhoogd. De geproduceerde software moet bij verschillende gebruikers terecht komen. Een eenvoudige oplossing zou zijn dat slechts één gebruiker per keer geholpen wordt en dat iedere gebruiker zijn beurt afwacht. Zo'n oplossing is misschien doenbaar mochten slechts een handvol gebruikers de applicatie nodig hebben maar dit is vaak niet het geval. Patterson [6] haalt verschillende argumenten aan voor het distribueren van deze service en haalt enkele punten aan (betrouwbaarheid, bandbreedte en lage wachttijden) waar rekening mee moet gehouden worden alvorens een ontwerpbeslissing genomen wordt. Zoals Patterson [6] aanhaalt, is het belangrijk dat alle gebruikers ten alle tijden de service kunnen gebruiken. Hiernaast moet er rekening gehouden worden met de deployment strategie. Münch, Armbrust, Kowalczyk e.a. [7] spreekt over verschillende strategieën om software uit te brengen:

- *Big-bang*: iedere gebruiker van de applicatie zal op eenzelfde moment overschakelen van de oude naar de nieuwe software. Hierdoor wordt vermeden dat verschillende afdelingen met een andere versie van de software werken. Een nadeel is dat voldoende support aanwezig moet zijn om mogelijke problemen op te lossen.
- *Gefaseerd*: de nieuwe software zal bij een gefaseerde deployment enkel toegepast worden in specifiek geselecteerde projecten. Als deze strategie voor een verlengde periode wordt toegepast, zullen verschillende versies van de software continu aanwezig zijn onder de gebruikers.

Aan beide strategieën zijn zowel voor- en nadelen gekoppeld. Zo zal de big-bang strategie niet voordelig zijn om uit te voeren als de gebruikers verspreid zitten over de wereld. Door het tijdsverschil zal de deployment bij sommige gebruikers plaatsvinden tijdens de werkuren en bij anderen midden in de nacht. Het voordeel van de big-bang strategie is dat alle doelsystemen op een korte periode omgeschakeld worden naar de nieuwe versie van de applicatie. Het gebruik van de gefaseerde strategie kan het probleem met de tijdszones omzeilen maar deze strategie is ook niet ideaal aangezien het omschakelen van de software naar de nieuwe versie lang kan duren. Een hybride oplossing is hier dus aangewezen.

2.4 Software Dock Architectuur

Hall, Heimbigner en Wolf [1] bespreekt een interessante architectuur. Het Software Dock research project creëerde een framework om de samenwerking tussen software producenten en gebruikers te verbeteren. In Figuur 2.2 op de pagina hierna wordt de ontworpen architectuur voorgesteld. Er worden twee verschillende componenten gedefinieerd waarmee de producenten en gebruikers voorgesteld worden. In de architectuur worden de verschillende producenten voorgesteld aan de hand van een release dock en worden de gebruikers voorgesteld als een field dock. Aan deze docks worden verschillende agents gekoppeld. Elke agent hoort typisch bij één stap uit de software levenscyclus die besproken wordt in Sectie 2.2 op pagina 4. Naast de verschillende docks wordt ook een wide-area event systeem gedefinieerd. Met dit systeem wordt de communicatie tussen de docks aangeboden. Hall, Heimbigner, Van Der Hoek e.a. [8] legt alle stappen van de Software Dock architectuur uit.

Figuur 2.2: Software Dock Architectuur [1]

De release dock is een server die zich bevindt bij de software producent. Dit dock biedt een release repository aan waar de gebruikers de nodige software selecteren voor deployment. In de release dock wordt ieder release semantisch beschreven aan de hand van een Deployable Software Description file. Elke release wordt vergezeld door enkele agents die de semantische betekenis lezen en zo de deployment kunnen uitvoeren. Aan de hand van interfaces kunnen de agents aan de services en inhoud van de release dock. Bij het wijzigen van een software release zal de release dock verschillende events afvuren. Agents kunnen zich subscriben bij deze events en weten zo wanneer bepaalde handelingen uitgevoerd moeten worden [1].

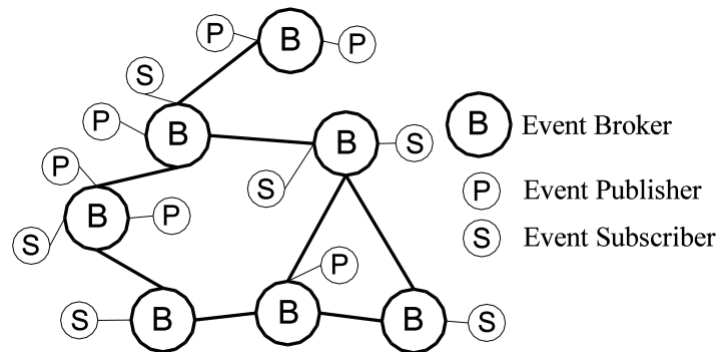
De field dock dient als een interface naar de gebruiker kant toe. Deze interface biedt informatie over de resources en configuratie van het gebruiker systeem. Op basis van deze informatie wordt een context opgebouwd waarin de releases van de resource dock worden gedeployed. De agents die horen bij een release, docken zichzelf in de field dock en kunnen aan de hand van deze interface het gebruikers systeem ondervragen. Aangezien kritische client-side informatie op een gestandaardiseerde wijze aangeboden wordt, met behulp van een geneste collectie van pair-values die een hiërarchie vormen, kan de installatie van de software gepersonaliseerd worden [1].

2.5 Event based services

Een belangrijk onderdeel van de software dock architectuur is de event service. Deze handelt de communicatie af tussen de verschillende docks en is een spilfiguur in de architectuur. Aan de hand van Pietzuch en Bacon [9] en Carzaniga, Rosenblum en Wolf [10] is het mogelijk om een bespreking te geven over hoe de event service geïmplementeerd kan worden.

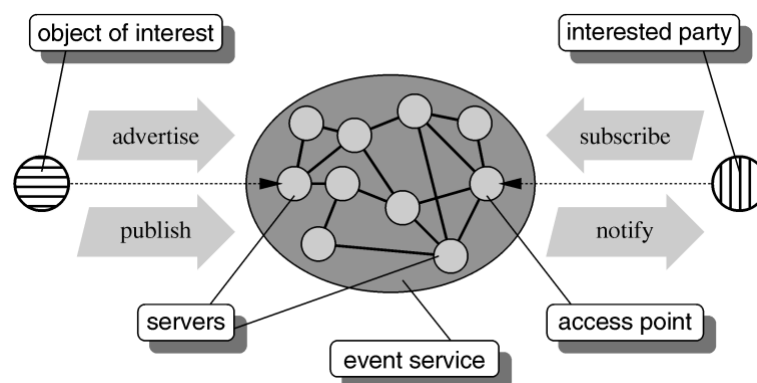
Meeste middleware systemen zijn invocation-based systemen waarbij het request/response paradigma gebruikt wordt om de communicatie tussen client en server te onderhouden. Een client verzoekt een service van de server, waar de server vervolgens op antwoord. Het toepassen van deze strategie is doenbaar in een omgeving met een beperkt aantal clients en servers. Om een grootschalig netwerk op te bouwen en om te kunnen gaan met een dynamische omgeving moet een andere manier van communiceren gebruikt worden. Publish/subscribe systemen bieden een

oplossing voor deze problemen. Clients, event subscribers, tonen hun interesse voor een bepaald onderwerp en servers, event publishers, produceren een event die naar alle geïnteresseerden wordt doorgestuurd. Een algemeen voorbeeld is terug te vinden in Figuur 2.3. Door deze manier van communiceren te hanteren, ontstaat een natuurlijke ondersteuning voor many-to-many relaties tussen de clients en servers. De twee worden ook van elkaar ontkoppeld. Voor de client maakt het niet uit welke publisher de producent is van een event. Hiernaast moet de server niet weten wie allemaal de events ontvangt die hij produceert [9].

Figuur 2.3: Publish/Subscribe voorbeeld [9]

Een naïeve aanpak, volgens Carzaniga, Rosenblum en Wolf [10], is het gebruiken van één centrale server waar alle subscriptions worden bijgehouden, waar alle events toekomen, waar de bestemming van het event beslist wordt en waar het event wordt doorgestuurd naar de gepaste subscribers. Deze strategie is eenvoudig te implementeren maar deze werkt de schaalbaarheid tegen. Dit was ook al duidelijk in Figuur 2.3 waar verschillende “Brokers” aanwezig zijn. Het is belangrijk om stil te staan bij enkele ontwerp beslissingen zodanig dat de service die in Figuur 2.4 zichtbaar is, implementeerbaar is.

Figuur 2.4: Publish/Subscribe service [10]

Naast de architectuur is het belangrijk om te weten wat wordt verzonden en op welke manier. Carzaniga, Rosenblum en Wolf [10] haalt een structuur aan waarin een event beschreven wordt als een set van attributen. Ieder attribuut bestaat uit een type, naam en waarde. De naam van een attribuut is een string en het type komt uit een set van primitieven die terug gevonden worden bij de meeste hedendaagse programmeertalen. Een voorbeeld van zo'n event is terug te vinden in Figuur 2.5 op de volgende pagina

<i>string</i>	<i>class = finance/exchanges/stock</i>
<i>time</i>	<i>date = Mar 4 11:43:37 MST 1998</i>
<i>string</i>	<i>exchange = NYSE</i>
<i>string</i>	<i>symbol = DIS</i>
<i>float</i>	<i>prior = 105.25</i>
<i>float</i>	<i>change = -4</i>
<i>float</i>	<i>earn = 2.04</i>

Figuur 2.5: Publish/Subscribe Event [10]

2.6 Case studies

Door de jaren heen zijn er verschillende technologieën ontwikkeld die het probleem van software deployment aanpakken. In wat volgt, worden enkele van deze technologieën besproken gebaseerd op enkele case studies die Dearie [2] aanreikt.

2.6.1 Java Beans

Enterprise JavaBeans (EJB) zijn een standaard voor het bouwen van server-side componenten. De EJB's zijn speciaal ontworpen voor het vereenvoudigen van de deployment. Dearie [2] beschrijft JavaBeans als eenheden van business logic in een component die uitgevoerd wordt in een container. De verschillende containers zorgen voor een abstractie van de hosting omgeving en bieden verscheidene services aan. Een JavaBean moet ingepakt worden volgens de specificaties die Sun Microsystems oplegt. Met deze standaard is het mogelijk om verschillende management en deployment tools te schrijven die de EJB's kunnen beïnvloeden. Enterprise JavaBeans worden ingepakt in de standaard Java JAR file, samen met een XML deployment descriptor. De descriptor beschrijft de verschillende eigenschappen van de bijhorende EJB.

De Enterprise JavaBeans zijn volgens Dearie [2] fijnkorrelige en taalafhankelijke oplossing voor het deployment probleem. Door het isoleren van de Beans door middel van een gestandaardiseerde container interface zullen Enterprise JavaBeans zo een oplossing vinden voor het deployment probleem. Hierdoor moeten de EJB's zodanig ontworpen worden dat ze voldoen aan de eisen van de interface. Enterprise JavaBeans hebben geen idee van het op afstand installeren van componenten. Een groot probleem bij EJB's is dat referenties naar afhankelijke beans gebeurd via niet unieke namen. Twee verschillende beans met eenzelfde naam moeten hierdoor manueel herladen worden zodanig dat de bindings up-to-date zijn [11].

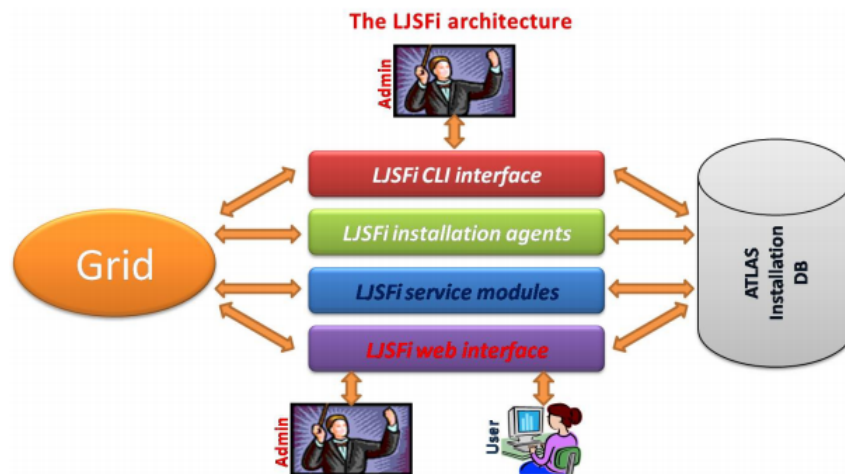
2.6.2 Redhat package manager

In Linux wordt de Redhat package manager (RPM) het vaakst gebruikt voor de deployment van software. Met hulp van de RPM is het mogelijk om enkele operaties uit te voeren zoals onder andere installatie, updaten, De operaties worden ondersteund door een databank die alle informatie en details van de geïnstalleerde pakketten bevat. Een RPM pakket bestaat uit executables gecombineerd met configuratie bestanden en documentatie. Doordat een pakket executables bevat, zal een pakket gekoppeld zijn aan het besturingssysteem van de host [12]. Naast de RPM files bevat een pakket verschillende scripts geschreven in de standaard Unix scripting taal. De verscheidene scripts zijn ingedeeld in sets horende bij een specifieke taak. Bij een error moet een roll back uitgevoerd worden. Dit is de taak van de script schrijver [2].

De Redhat Package Manager is in tegenstelling met de EJB's een grofkorrelige, taal onafhankelijke maar besturingssysteem afhankelijke oplossing. Het grootste probleem van RPM schuilt in de afhankelijkheden tussen de pakketten. Niet alle afhankelijkheden zijn expliciete gemodelleerd en de afhankelijkheden die wel gemodelleerd zijn, zijn gevormd met de nadruk op de inhoud en niet op de pakketten zelf [2].

2.6.3 ATLAS

Om in de ATLAS samenwerking om te gaan met de grote hoeveelheid bronnen, is er een volledig automatisch installatie systeem ontworpen voor het LCG/EGEE project, LHC Computing Grid/E-nabling Grids for E-science [13]. Salvo, Barchiesi, Gnanvo e.a. [14] beschrijft de architectuur van het ontworpen systeem. Het ontwerp van het installatie systeem werd gebaseerd op het Light Job Submission Framework for installation, ook wel LJSFi.

Figuur 2.6: LJSFi Architectuur [14]

De architectuur van het framework is zichtbaar in Figuur 2.6. Het framework vormt een dunne laag over de middleware van Grid. De kern van het systeem bestaat uit de installatie database en de command line interface (CLI). De laatste zorgt voor de interacties met de Grid middleware. Met hulp van de installatie database kan de CLI verschillende taken en job informatie opslaan. Aan de hand van deze informatie kunnen installaties uitgevoerd worden. De installatie databank staat in contact met alle componenten van het framework. Zo kan de status van verscheidene acties en configuraties van verschillende taken opgeslagen worden.

Naast deze twee grote componenten bevat LJSFi modules en extensies waarmee installatie aanvragen afgehandeld worden. Het systeem bevat drie verschillende componenten:

- **RAI module** De Request An Installation module dient als web interface voor het ontvangen van user-driven installatie aanvragen.
- **AIR module** De Automatic Installation Requester schiet in actie als software release aangegeven staat als productie of auto-installatie. De module verwijdert of installeert de software op alle sites waar de software nog niet gepubliceerd is. Door de AIR module periodiek te gebruiken, zullen de nodige aanvragen snel afgehandeld worden.

- **InAgent module** Met de InAgent module wordt het mogelijk om volledig geautomatiseerde installatieprocessen te voorzien. Iedere 10 minuten wordt de Installation database gelezen en via de CLI interface worden de nodige installatieprocessen opgestart. Elk installatieproces wordt bijgestaan door een installation agent. De agent zal instaan voor het updaten van de Installatie database met real-time informatie die zichtbaar is online.

Naast de verscheidene automatische services biedt LJSFi enkele gebruiker services aan. Een gebruiker kan zich subscriben voor bepaalde acties op een doel systeem. Als deze actie wordt uitgevoerd dan krijgt de gebruiker een mail. Hiernaast kan een gebruiker een software release vastpinnen zodat deze niet verwijderd kan worden door het systeem.

Het installatieproces wordt uitgevoerd in drie verschillende stappen. In een eerste stap wordt een site check uitgevoerd door een pilot job naar de site te sturen. Als de check succesvol uitgevoerd wordt, kan het installatieproces beginnen. De acties tijdens het installatieproces worden uitgevoerd door softwaremanagement scripts. Op het einde van het proces, haalt het systeem de job output en exit code op. De laatste wordt opgeslagen in de Installation database.

Obreshkov, Albrand, Collot e.a. [15] bespreekt hoe het ATLAS project te werk gaat bij het inpakken van alle nodige software. Het ATLAS project gebruikt CMT [16] als configuratie manager. Met behulp van een configuratie bestand weten verscheidene tools hoe ze een pakket moeten afhandelen. Rybkin [17] spreekt ook over CMT als informatiebron voor het ophalen van meta-data. Aan de hand van deze data kan een Pacman pakket geproduceerd worden. Met behulp van een "Pacman file" is geweten hoe de ingepakte software behandelt moet worden.

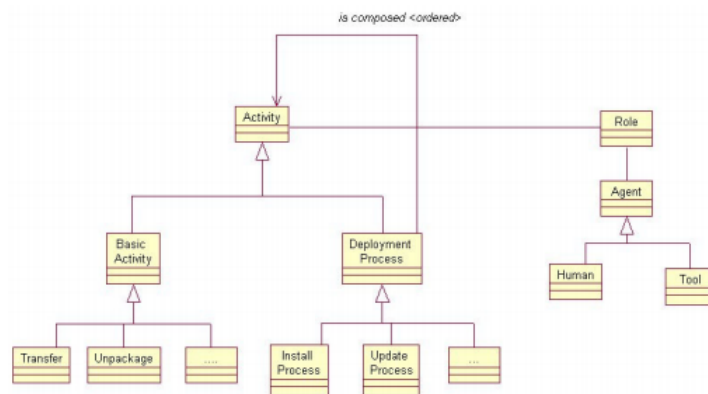
2.6.4 ORYA

Lestideau en Belkhatir [18] legt uit hoe ORYA (Open enviRonment to deploY Applications) verschillende deployment functionaliteiten aanbiedt aan gedistribueerde, autonome entiteiten zoals workstations en servers. Aan de hand van een deployment PSEE [19] wordt het mogelijk om het installatieproces te automatiseren.

In het ontwerp van ORYA worden er drie verschillende entiteiten besproken die nodig zijn om het automatische installatieproces mogelijk te maken.

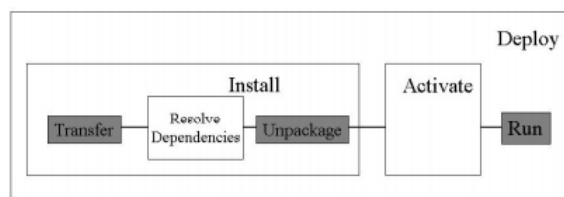
- **Applicatie Server** De applicatie server bevat nodige informatie nodig voor de installatie. Hieronder bevindt zich onder andere een pakket met de nodige resources en een manifest waarin de afhankelijkheden, beperkingen en features staan.
- **Target** De target is het doel waarop de deployment uitgevoerd wordt. Iedere target wordt beschreven door de verschillende applicaties die al aanwezig zijn en de fysische beschrijving.
- **Deployment Server** De deployment server vormt de kern van de deployment omgeving en staat in voor het uitvoeren van de deployments. De deployment server zoekt de nodige pakketten, voert een transfer van de pakketten uit en installeert de applicatie. Op het einde moet de deployment server garanderen dat vorige programma's correct blijven functioneren.

Lestideau en Belkhatir [18] beschrijft verder de verschillende modellen die gehanteerd worden om een succesvolle deployment uit te voeren. In Figuur 2.7 op de volgende pagina is het deployment proces model terug te vinden. Een deployment proces zal bestaan uit verschillende basis activiteiten en deployment processen. Iedere activiteit wordt uitgevoerd door een agent.

Figuur 2.7: Deployment proces model [18]

Een toegepast voorbeeld van een deployment aan de hand van dit model is terug te vinden in Figuur 2.8. Een basis activiteit wordt voorgesteld aan de hand van een grijze rechthoek en een deployment proces aan de hand van een witte rechthoek. In het voorbeeld zijn dus vier deployment processen aanwezig en 3 basis activiteiten.

Figuur 2.8: Voorbeeld van een deployment [18]

Aan de hand van deze structuur wordt het mogelijk om het volledige deployment proces voor te stellen.

2.6.5 Nix

Dolstra [4] bespreekt hoe Nix systemen omgaan met het deployment probleem. Nix houdt verschillende componenten bij in de component store waarbij iedere component een set van bestanden is. De componenten worden van elkaar gescheiden door een unieke naam. Dit wordt bekomen door een cryptografische hash op te nemen in de naam. Nix biedt geen software deployment aan. Het biedt verscheidene mechanismen aan waarmee verschillende deployment beleid beschikbaar worden. Met de volgende deployment models is het mogelijk om in Nix de Nix expressies (de bouwstenen van de Nix componenten) te verspreiden:

- **Handmatige download** Een gebruiker kan zelf pakketten downloaden in de vorm van tar archieven, deze zelf uitpakken en vervolgens installeren. Deze strategie is arbeidsintensief en maakt het moeilijk om alles up-to-date te houden.
- **Updaten aan de hand van een versie management systeem** Een andere strategie is het gebruik van een versie management systeem. Hiermee is het up-to-date houden van de pakketten zeer eenvoudig.

- **Kanalen** Een verdere uitbreiding zijn de kanalen. Een kanaal is een URL naar een tar archief die de nodige Nix expressies bevat. Met deze strategie is het even eenvoudig om pakketten te installeren en up-to-date te houden.
- **One-click installatie** Als er enkel één pakket geïnstalleerd moet worden, dan is de one-click installatie de eenvoudigste optie. Via de website van de verdeler kan een link gebruikt worden om het nodige pakket te installeren.

2.6.6 Ansible

Als laatste case studie wordt Ansible besproken. Ansible is een open source IT configuratie management, deployment en organisatie tool. de architectuur van Ansible bestaat uit een agentless push model. Dit wil zeggen dat er geen additionele software nodig is op de client toestellen. Dit wordt behaald door gebruik te maken van de remote management frameworks aanwezig op de toestellen, SSH voor Linux en UNIX en WinRM voor Windows. Door geen agents te gebruiken, zal Ansible geen resources gebruiken zolang de Ansible het systeem niet aan het gebruiken is [20].

Whitepaper: Ansible in depth [20] beschrijft verder dat Ansible gebruik maakt van *Playbooks* voor de organisatie van de IT omgevingen. Playbooks zijn YAML¹ definities van taken die beschrijven hoe een taak moet geautomatiseerd worden. Een Playbook bestaat uit een aantal “plays” die uitgevoerd kunnen worden op een set van hosts, ook wel een “inventory” genoemd. Iedere play bestaat uit een set van taken die op een subset van de inventory uitgevoerd kan worden. Een task zelf voert een Ansible module uit².

Hiernaast is het mogelijk om de mogelijkheden van Ansible uit te breiden. Modules kunnen zelf geschreven worden in eender welke taal met als enige beperking dat een JSON bestand als input moet gegeven worden en dat een JSON bestand gegenereerd moet worden. De inventory van een Playbook kan dynamisch ontdekt worden at runtime.

2.7 Rollback

Het deployen van software op een doelsysteem brengt verscheidene problemen met zich mee. In de levenscyclus van software zijn er verschillende staten waarin de software moet aangepast worden. Zoals reeds besproken in Sectie 2.2 op pagina 4, zijn er verschillende problemen die kunnen optreden tijdens één van deze staten. In de volgende secties gaan verschillende mechanismen besproken worden waarmee de verscheidene problemen aangepakt kunnen worden.

2.7.1 Rollback strategieën

Srinivasan, Kandula, Andrews e.a. [21] spreekt over drie manieren waarop rollback strategieën geïmplementeerd worden in hedendaagse systemen. Checkpointing, main-memory transactions en software rejuvenation zijn strategieën die vaak gebruikt zijn.

Checkpointing Checkpointing is een eenvoudige recovery strategie. De staat van een programma wordt periodiek opgeslagen in een bestand op een extern opslagmedium. Deze kan,

¹ Een human-readable data serialisatie taal (Een superset van JSON)

² Een klein stuk code met een specifieke taak

na het falen van het programma, gebruikt worden om te herstellen van fouten [22]. Bij een checkpointing systeem wordt de volledige staat van het programma opgeslagen. Dit zorgt voor een verhoogde overhead waardoor het niet mogelijk is om frequent een checkpoint uit te voeren [21].

Door gebruik te maken van incrementele checkpoints is het evenwel mogelijk om dit probleem aan te pakken. Enkel de veranderingen van de laatste checkpoint worden opgeslagen in een nieuwe checkpoint. Het deel dat niet is aangepast, kan hersteld worden aan de hand van de vorige checkpoint. Dankzij deze strategie is het mogelijk om de hoeveelheid data die moet worden opgeslagen te verkleinen. Hierdoor zullen wel verschillende recovery bestanden nodig zijn. Het is aangewezen om op regelmatige tijdstippen de verschillende recovery bestanden samen te voegen tot één bestand [22], [23].

Main-memory transactions Een andere rollback strategie zijn de main-memory transactions. Systemen die deze transacties ondersteunen bezitten vaak de mogelijkheid om terug te keren naar een vorig executie punt. Om deze strategie te kunnen implementeren, moeten applicaties gebruik maken van het transactie programmeermodel. Waardoor de keuzevrijheden van de programmeur beperkt worden [21].

Software rejuvenation Huang, Kintala, Kolettis e.a. [24] definieert software rejuvenation als volgt:

“Software rejuvenation is the concept of gracefully terminating an application and immediately restarting it at a clean internal state.”

Tijdens het langdurig uitvoeren van een programma treedt *process aging* op. Door geheugenlekken, niet vrijgegeven bestandlocks, data corruptie, ... zal de performantie van het uitvoerende programma aangetast worden waardoor het programma uiteindelijk faalt. Door het heropstarten van de applicatie worden eventuele fouten uit het systeem gehaald en wordt de software verjongd. Meeste studies over software rejuvenation focussen vooral op het herstarten van de volledige applicatie en werken dus niet op een fijnkorrelige schaal [21].

2.7.2 Virtualisatie

Dearie [2] brengt virtualisatie ter sprake. Door middel van virtualisatie wordt de complexiteit die ontstaat door de interactie tussen het programma, de installatieomgeving en de uitvoeringsbeperkingen gelimiteerd. Door het creëren van een perfecte omgeving komen deze problemen niet voor. Er zijn verschillende voordelen gekoppeld aan het gebruiken van een virtuele machine. Bijvoorbeeld, besturingssystemen op verschillende hardware platformen eisen verschillende drivers en deze drivers hebben misschien afhankelijkheden op een bepaalde firmware en BIOS. Een guest OS draaiende op een virtuele machine heeft deze eisen niet [25].

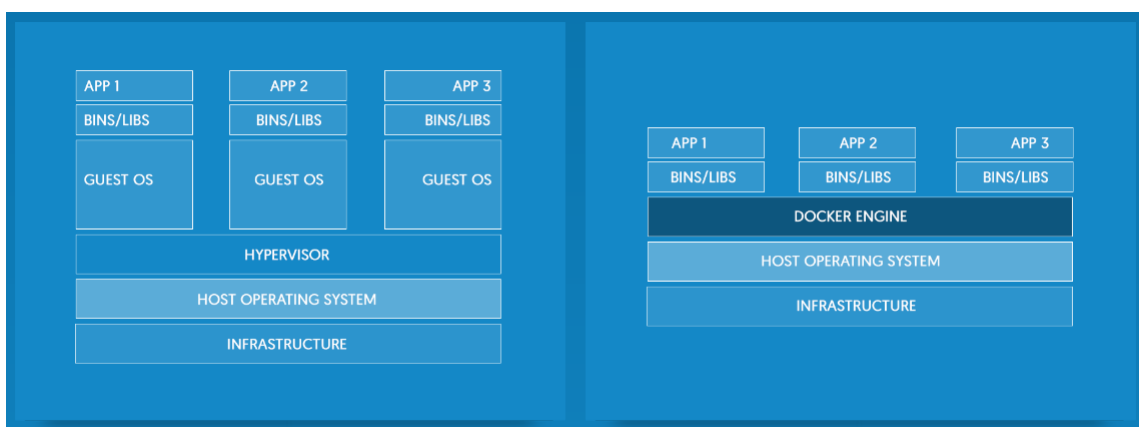
2.7.3 Docker

Virtualisatie is niet de enige techniek die gebruikt kan worden om rollbacks te vermijden. Docker containers is een technologie waarmee een stuk software wordt ingepakt in een volledig filesysteem dat alle benodigdheden bevat om correct te functioneren. Hierdoor zal de software overal op eenzelfde manier draaien, ongeacht de omgeving [26]. Docker containers is niet hetzelfde als virtuele machines. Docker [27] bespreekt de twee aan de hand van een vergelijking. In de vergelijking

worden virtuele machines voorgesteld als huizen terwijl Docker containers worden voorgesteld als appartementen.

De huizen staan volledig op zichzelf en bieden bescherming tegen ongewenste gasten. Ze hebben een eigen infrastructuur met hun eigen water, verwarming, Hiernaast zal ieder huis op zijn minste een badkamer, living, slaapkamer en keuken hebben. Het vinden van een klein huis is een ganse klus en vaak zal een huis meer bevatten dan nodig is want dat komt door de manier waarop huizen gebouwd worden.

Appartementen bieden ook bescherming tegen ongewenste gasten, maar zij zijn gebouwd rond een gemeenschappelijke infrastructuur. Het appartementsgebouw biedt gemeenschappelijk water, verwarming, ... aan, aan elk appartement. Elk appartement verschilt ook nog van grootte. Er bestaan kleine appartementen maar ook grote met meerder slaapkamers. Men huurt enkel hetgeen dat nodig is.

Figuur 2.9: Architectuur van Virtuele Machine ten opzichte van Docker [26]

In Figuur 2.9 zijn de architecturen van virtuele machines en Docker terug te vinden. Het verschil tussen beiden wordt al snel duidelijk. Een virtuele machine zal typisch de applicatie, de nodige binaries en bibliotheken en een volledig besturingssysteem bevatten. Een container bevat de applicatie en de verschillende dependencies maar de kernel wordt gedeeld met alle andere containers en gedragen zich als een geïsoleerd proces in de user space van het host besturingssysteem.

Chamberlain en Schommer [28] bespreekt kort hoe Docker werkt. Docker is een platform dat gebruik maakt van de Linux Containers (LXC de user-space control package voor Linux Containers) om software te encapsuleren. LXC is een virtualisatie techniek waarmee virtuele omgevingen in Linux opgebouwd kunnen worden. De containers zullen processen van elkaar sandboxen zodanig dat een proces een ander niet kan beïnvloeden [29]. Docker zal de LXC software uitbreiden waardoor deployment, distributie en versioning mogelijk wordt. Naast LXC gebruikt Docker AuFS (Advanced Multi-Layered Unification Filesystem) als het filesystem voor de containers. Doordat het filesystem gelaagd is, is het mogelijk om verschillende filesystemen over elkaar te leggen.

Merkel [29] vergelijkt de twee virtualisatie technieken en bespreekt de verschillen tussen de twee. Bij virtuele machines moet voor iedere virtuele machine een besturingssysteem geïnstalleerd worden. Al deze besturingssystemen verbruiken RAM, CPU en bandbreedte. Containers zullen piggybacken op het bestaande host besturingssysteem. Hierdoor zal het resource gebruik efficiënter zijn. Een container is goedkoop waardoor het creëren en verwijderen van containers een snelle operatie. Dit komt omdat er enkel een proces moet afgesloten worden in tegenstelling tot het afsluiten van een volledig besturingssysteem. Een voordeel van de VMs ten opzichte van Docker is

WiX Toolset	
Pro	Cons
Diepe integratie met Windows	XML structuren zorgt voor veel overhead
Mogelijkheid om externe executables te includeren	Niet cross-platform
NSIS	
Pro	Cons
Scripting taal	Niet cross-platform
Verschillende plug-ins beschikbaar	Geen structuur voor packages
Chocolatey	
Pro	Cons
Volledige deployment infrastructuur al aanwezig	Niet cross-platform
	Command-line tool
Qt Installer Framework	
Pro	Cons
Cross-platform	XML structuren zorgt voor veel schrijfwerk
Mogelijkheid om externe executables te includeren	Enkel Linux installer maken in Linux

Tabel 2.1: Voor- en nadelen van de verschillende technologieën

hun maturiteit. VMs bestaan langer en hebben zichzelf kunnen bewijzen in verschillende situaties.

2.7.4 Technologieën

Implementaties in verschillende programmeertalen, verschillende data representatie formats of incompatibele runtime environments kunnen aan de basis liggen voor een lastige integratie van computerprogramma's. Door gebruik te maken van additionele software, wordt het mogelijk om het gat tussen de verschillen te overbruggen [30]. Het Python testraamwerk is een verzameling van verschillende drivers en bibliotheken elk met een eigen implementatie. In de volgende Sectie wordt er gekeken naar verschillende software oplossingen waarmee dit probleem opgelost kan worden.

Om de verschillende technologieën te vergelijken werd een algemeen testscenario uitgedacht. Het scenario ziet er als volgt uit: er moet een installer gemaakt worden waarmee twee verschillende pakketten (die drivers en bibliotheken moeten voorstellen) geïnstalleerd moeten worden. Hierna werd er onderzocht hoe één van de twee pakketten geüpdatet kon worden. Door de technologieën te onderwerpen aan een test, wordt het mogelijk om de voor- en nadelen van iedere technologie te achterhalen. Hiernaast wordt het ook mogelijk om de technologieën te vergelijken aangezien zij eenzelfde functionaliteit moeten voorzien.

WiX Toolset

Windows installer XML Toolset is een set van build tools waarmee Windows Installer packages gemaakt worden van XML broncode. De toolset is geschreven in C# en heeft het .Net framework nodig om te kunnen functioneren. Bron code wordt gecompileerd en vervolgens gelinkt om een executable te maken. Met de toolset kunnen .msi installatie pakketten, .msm merge modules en .msp patches gecombineerd worden tot een Windows executabel.[31].

Aan deze technologie zijn verschillende voor- en nadelen verbonden (zie Tabel 2.1). Een fragment van de WiX toolset code is terug te vinden in Listing B.1 op pagina 49. De WiX toolset maakt installer uitsluitend bedoelt voor de Windows installation engine. Hierdoor worden verscheidene functionaliteiten eenvoudig te gebruiken, zoals het maken van uitzonderingen in de Windows Firewall. Door gebruik te maken van de Windows installation engine is het niet mogelijk om de executabel te gebruiken in Linux omgevingen³. WiX maakt gebruik van XML broncode om verschillende elementen te definiëren. Liefke en Suci [33] geeft al aan dat XML niet een van de meest efficiënte dataformaten is, maar het verhoogd de flexibiliteit wel. Het creëren van een XML bestand met de hand is een langdradig en moeilijk werk.

NSIS

Nullsoft Scriptable Install System is een open source systeem waarmee Windows installers gemaakt kunnen worden. Zoals de naam aangeeft, is NSIS script-based. Hierdoor bevatten installers de nodige om verschillende installatie taken uit te voeren. Door de grote gebruikersbasis is een grote hoeveelheid plug-ins en scripts beschikbaar. Alle plug-ins en scripts kunnen op een eenvoudige manier aan een installer toegevoegd worden voor een verhoogde functionaliteit [34].

De voor- en nadelen verbonden aan NSIS zijn terug te vinden in Tabel 2.1. Met de scripting taal van NSIS is het mogelijk om eenvoudige installer te definiëren (een voorbeeld hiervan is terug te vinden in Listing B.2 op pagina 50). De scripting taal is intuïtiever te gebruiken in vergelijking met de XML bestanden van Wix Toolset. Dankzij grote hoeveelheid aan plug-ins die aanwezig zijn, is het eenvoudig om een installer te creëren met verschillende functionaliteiten. De gecreëerde installer is een Windows executabel en de opmerking gegeven bij de WiX Toolset is hier ook van toepassing. Het feit dat NSIS bedoelt is om eenvoudige installers te maken zorgt ervoor dat het niet mogelijk is om aparte pakketten te definiëren. Ieder pakket kan wel een eigen configuratie hebben maar dit wordt allemaal toegevoegd aan één script. Bij een grote hoeveelheid aan pakketten leidt tot wanorde en is er geen globaal overzicht. NSIS biedt ook geen mogelijkheden aan om geïnstalleerde software up te daten. Om die eigenschappen toe te voegen moet er beroep gedaan worden op andere software.

Chocolatey

Volgens *Chocolatey About page* [35] is Chocolatey een package mangager voor Windows net zoals apt-get voor Linux is. Het is ontworpen als een gedecentraliseerd framework met als doel het snel installeren van applicaties en tools. Chocolatey werd gebouwd boven op de NuGet infrastructuur gecombineerd voor het verspreiden van de packages en gebruikt PowerShell voor een gepersonaliseerde installatie.

In Tabel 2.1 zijn de verschillende voor- en nadelen gekoppeld aan Chocolatey terug te vinden. Het grootste voordeel dat bekomen wordt bij het gebruiken van een package manager is het al bestaan van een deployment infrastructuur. Na het installeren van Chocolatey op de client kunnen alle nodige packages voor het framework geïnstalleerd worden. Hiernaast kunnen scripts gekoppeld worden aan iedere package zodanig dat een aangepaste installatie mogelijk is. Net zoals apt-get voor Linux, is Chocolatey te gebruiken in de command-line. Dit is vooral een nadeel naar gebruiksvriendelijkheid toe aangezien er vanuit wordt gegaan dat de gebruikers amper tot geen ervaring

³Dit kan eventueel omzeilt worden door het gebruik te maken van software zoals Wine [32]. Als geen alternatieven aanwezig zijn, dan is deze strategie eventueel het overwegen waard.

hebben met de command-line in Windows/Linux. Het grootste nadeel aan deze technologie is, net zoals de vorige opties, het niet cross-platform zijn.

Qt Installer Framework

Het Qt Installer Framework biedt een set van tools aan voor het creëren van installers op verschillende platformen. Aan de hand van een set van pagina's wordt de gebruiker door het installatie-, update- en verwijderproces. Hierbij kunnen scripts gebruikt worden om het proces te vereenvoudigen [36].

Aan deze technologie zijn verschillende plus- en minpunten verbonden. Een vergelijking van de verschillende voor- en nadelen is terug te vinden in Tabel 2.1. Het grootste voordeel van het Qt Installer framework is het cross-platform zijn. Hierdoor is het mogelijk om installers te maken voor zowel Windows als Linux. Een nadeel dat hieraan verbonden is, is dat een Linux installer enkel kan gemaakt worden op in een Linux omgeving. Het is niet mogelijk om een Linux installer te maken op een Windows systeem. Daarnaast is het wel mogelijk om voor ieder pakket een aparte installatieprocedure te implementeren.

Hoofdstuk 3

Analyse en ontwerp

Uit de probleemstelling werd het snel duidelijk dat het probleem omtrent het Python testraamwerk complexer is dan op het eerste zicht lijkt. In dit hoofdstuk zal het probleem verder geanalyseerd worden. Aan de hand van deze bevindingen gaat een architectuur en structuur ontworpen worden. Deze vormen de basis voor de implementatie van de demo.

3.1 Analyse

Het probleem van Televic was het volgende: Televic fabriceert producten die moeten voldoen aan strenge veiligheidsnormen. Om hun producten hierop te kunnen testen heeft Televic een Python testraamwerk ontworpen waarmee het mogelijk wordt om de producten aan verschillende testsce-nario's te onderwerpen. Dit testraamwerk maakt gebruik van een grote set aan drivers en bibliothe-ken om een correcte werking te garanderen. Een direct gevolg hiervan is dat het installatieproces op een nieuwe testtoren een uitgebreide klus is. Hiernaast groeit het aantal gebruikers van het testraamwerk continu samen met het aantal drivers en bibliotheken. Het doel is om een systeem te ontwikkelen dat Televic kan bijstaan bij het installatie en verspreidingsproces. Een verdere ana-lyse is wel nodig. Zo is het mogelijk om een applicatie te ontwikkelen die voldoet aan de initiële probleemstelling maar ook uitbreidbaar is naar de toekomst toe.

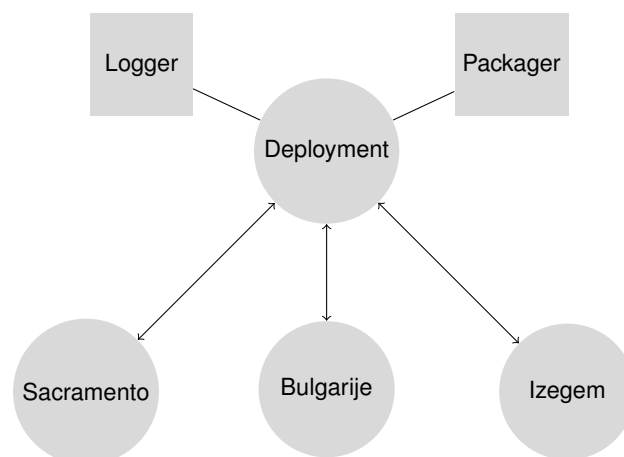
De probleemanalyse onthulde al snel dat dit probleem onder te verdelen is in verschillende deel-problemen. Het testraamwerk bestaat uit verschillende componenten, hieronder vallen de drivers en bibliotheken. Elke component heeft een aparte installatiewijze en moeten sommige compo-nenten voor andere geïnstalleerd worden. Zo zal Python één van de eerste componenten zijn die geïnstalleerd moet worden. Hiernaast moeten verscheidene componenten geconfigureerd tij-dens het installatieproces aan de hand van een configuratiebestand. Dit configuratiebestand hoort samen met de testtoren waarop het testraamwerk op geïnstalleerd word. Door gebruik te ma-ken van additionele software worden verschillen in implementaties, door bijvoorbeeld verschillende programmeertalen, opgevangen. Een stuk van de applicatie zal dus bestaan uit deze additionele software die instaat voor het inpakken van de componenten. In de rest van de thesis zal naar dit on-derdeel de *packager* heten. Hiervoor kan beroep gedaan worden op verscheidene technologieën, structuren en architecturen die besproken werden in Sectie 2.7.4 op pagina 17.

De probleemanalyse onthulde ook dat de verschillende executables verspreidt moeten worden. Door dit proces te automatiseren, is het mogelijk om waardevolle informatie te verzamelen. Met deze informatie kunnen rapporten gegenereerd worden over het deployment proces. In Secties 2.3 -

2.6 werden verschillende problemen maar ook oplossingen besproken die aan de basis liggen voor het ontwerp van dit onderdeel van de applicatie. In het vervolg van de thesis zal dit onderdeel (dat zal instaan voor het verspreiden van het testraamwerk maar ook voor de communicatie tussen de producten van het testraamwerk en de gebruikers) vermeld worden als de *deployment server*.

In Sectie 2.2 op pagina 4 werd besproken welke problemen kunnen optreden tijdens het installatieproces. Deze problemen moeten opgevangen worden om een schaalbare oplossing te bedenken voor Televic. Om dit op te vangen, kan er gebruik gemaakt worden van één (of meerdere) strategieën die besproken werd in Sectie 2.7 op pagina 14. Dit onderdeel van de applicatie vooral aanwezig aan de client-side aangezien dat de plaats is waar het testraamwerk aanwezig zal zijn. In de loop van de thesis zal naar dit onderdeel verwezen worden als de *deployment environment*.

Na de probleemanalyse is het nu duidelijk dat het werk op te delen valt in drie grote componenten. Deze drie onderdelen zullen de basis vormen voor de architectuur en zullen gebruikt worden als leidraad. Het eerste onderdeel zal bestaan uit de packager met als doel het inpakken van de nodige drivers, bibliotheken, Naast de packager is er de deployment server instaat voor het verspreiden van de installers die de packager aflevert. Aan de client-side zal de deployment environment aanwezig zijn waardoor installatie-complicaties vermindert worden door de installatie te isoleren. Mocht een rollback nodig zijn, dan kan deze op een eenvoudige manier gebeuren. In Figuur 3.1 wordt de algemene structuur van de applicatie weergegeven. Met behulp van deze basis is het mogelijk om een demo te produceren voor de finale verdediging.

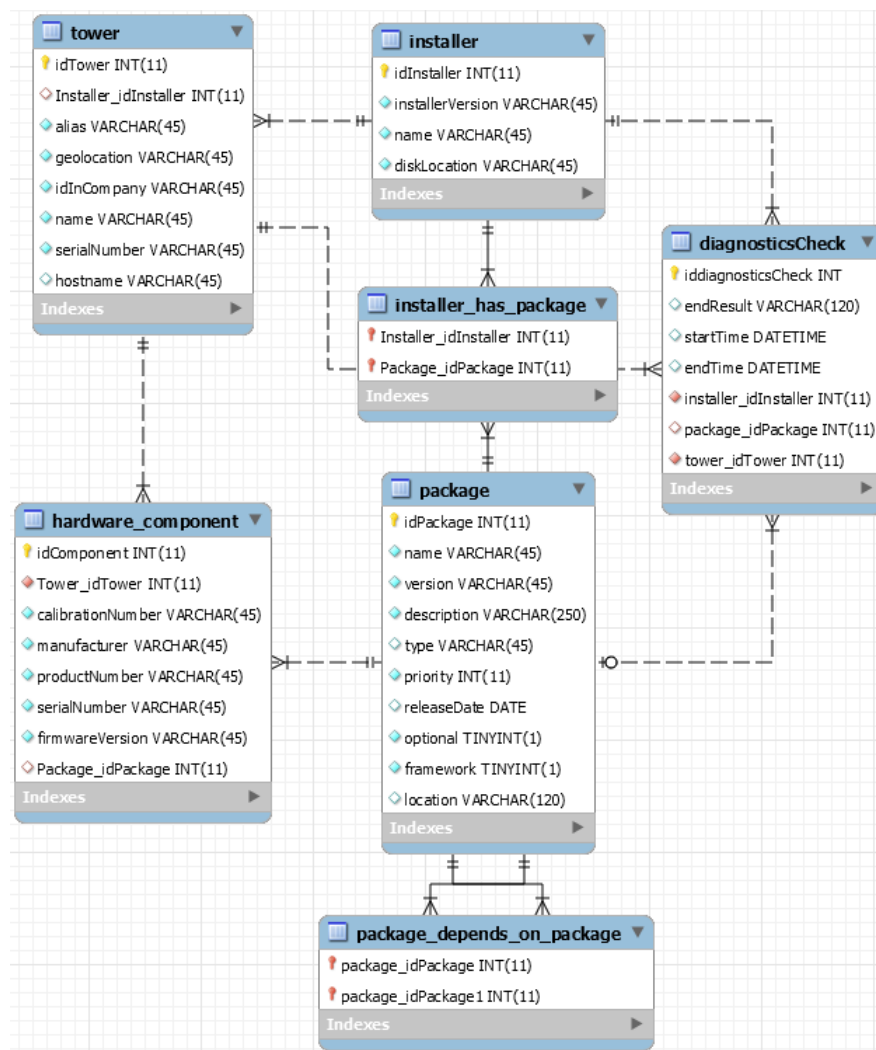

Figuur 3.1: Overzichtsdiagram van de algemene structuur

3.2 Databank ontwerp

In de voorgaande Sectie werd aangehaald met welke problemen Televic kampt. Eén van de problemen is de continue groei van pakketten waar het framework gebruikt van maakt en het aantal gebruikers die het framework gebruiken. Om dit probleem aan te pakken wordt een databank ontworpen voor het opslaan van alle cruciale data over zowel het installatieproces en alle gebruikers. In overleg met Televic werd ervoor gekozen om MySQL te gebruiken als managementsysteem. Het ontwerp van de databank is terug te vinden in Figuur 3.2 op de volgende pagina.

De tabellen tower en hardware.component dienen om iedere gebruiker, typisch een testtoren of een laptop, te beschrijven. Iedere toren heeft een ID, naam en serienummer. De combinatie van

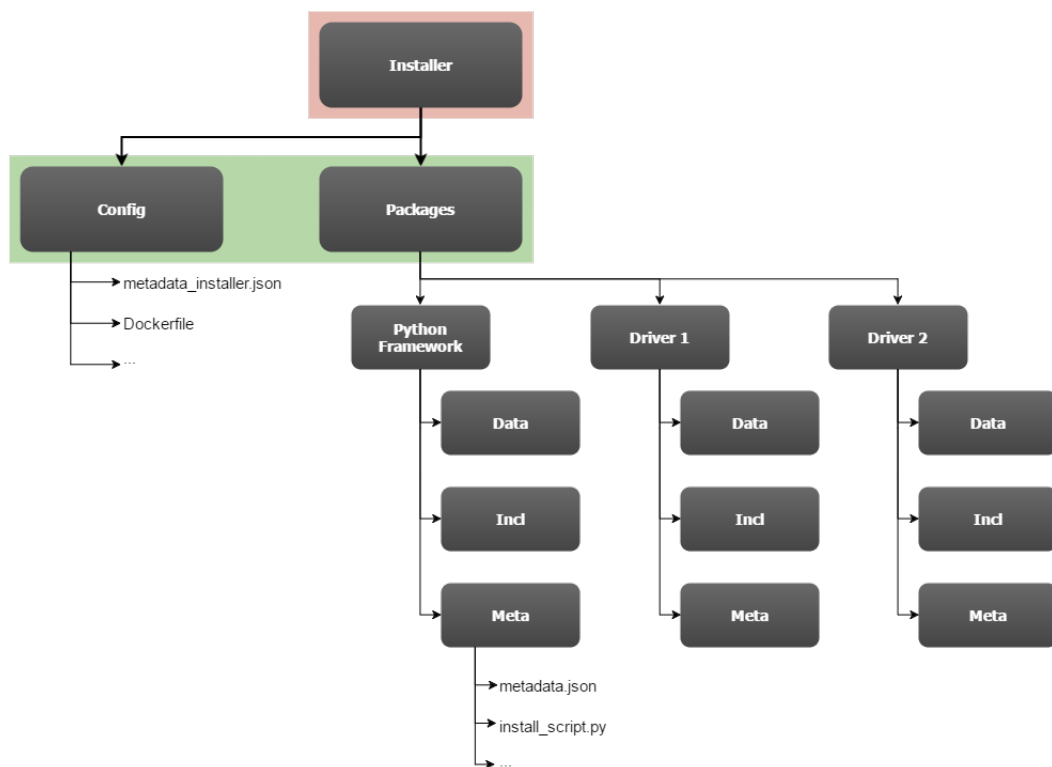

Figuur 3.2: Ontwerp van de databank

deze drie waarden is uniek binnen het bedrijf en de combinatie kan gebruikt worden als identificatie binnen het systeem maar deze combinatie draagt geen betekenis voor een gebruiker. Om dit op te vangen wordt aan iedere toren een alias gekoppeld waardoor de identificatie voor mensen vlotter kan verlopen. Elke toren bestaat typisch uit verschillende hardware componenten, zoals voedingen of netwerkkarten, die nodig zijn om testen uit te voeren. Iedere component is gemaakt door een bepaalde fabrikant en krijgt van de fabrikant een serienummer. Vanuit het bedrijf wordt losstaand hiervan een nummer toegekend aan iedere component die gebruikt wordt om de calibratie instellingen te achterhalen. Iedere hardware component gebruikt firmware om correct te functioneren. Naast alle bovengenoemde informatie wordt ook de versie van de firmware opgeslagen. Door het opslaan van al deze informatie wordt het mogelijk om:

1. Torens van elkaar te onderscheiden
2. Achterhalen welke hardware componenten aanwezig zijn op welke toren
3. Welke firmware versie draait op welke hardware component

Naast informatie over de gebruikers wordt ook informatie over de verschillende installers en pakketten bijgehouden. Een installer bestaat uit een combinatie van verschillende software pakketten. Bij deze pakketten moet één pakket aanwezig zijn dat het Python testraamwerk bevat. Hiernaast zijn verschillende andere pakketten aanwezig voor drivers. In Figuur 3.3 is een voorbeeld zichtbaar van een installer die bestaat uit drie verschillende pakketten. Eén pakket wordt gebruikt door het testraamwerk en de twee anderen voor drivers die nodig zijn om het testraamwerk correct te laten functioneren. Iedere toren wordt gekoppeld aan één installer en zo aan één testraamwerk. Hiernaast is het mogelijk om pakketten te koppelen aan hardware componenten. Zo kan een driver voor een voeding gekoppeld worden aan de entry van de voeding die aanwezig is in de hardware.component tabel. Op deze wijze worden de hardware-software afhankelijkheden bijgehouden. Van ieder pakket wordt bijgehouden welk type pakket het is (een executabel, zip bestand, ...), de prioriteit voor de installatievolgorde, een korte beschrijving en de release datum. Naast al deze informatie wordt er ook bijgehouden welke pakketten afhankelijk zijn van elkaar. Een voorbeeld hiervan is een testraamwerk pakket en een pakket waarmee Python geïnstalleerd wordt. Het testraamwerk is afhankelijk van Python om correct te functioneren. Zo worden de verschillende software-software afhankelijkheden bijgehouden. Voordat een installer gemaakt wordt, die een testraamwerk pakket bevat, kan gecontroleerd worden dat ook het Python installatie pakket aanwezig is.

Figuur 3.3: Structuur van een installer bestaande uit drie pakketten

Verder zijn er enkele tabellen aanwezig voor het ondersteunen van testen. Tijdens en na het installatieproces moet het mogelijk zijn om testen uit te voeren. Dankzij deze testen is het duidelijk of een bepaald pakket correct functioneert en op het einde van het installatieproces kan gecontroleerd worden of het volledige testraamwerk in zijn geheel functioneert. Doordat er een link wordt bijgehouden tussen een hardware component en een pakket, is het mogelijk om hieruit waardevolle

informatie te halen. Zo kan bijvoorbeeld een verband gelegd worden tussen een bepaalde versie van een driver en de firmware die aanwezig is in een hardware component. Deze informatie kan gebruikt worden om problemen in testtoetsen te vermijden.

3.3 Architectuur

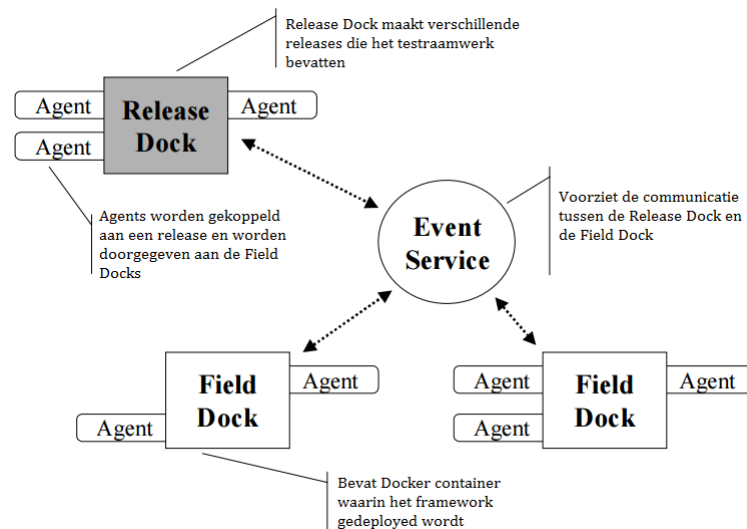
3.3.1 Packager

De architectuur van de packager wordt gebaseerd op de architectuur en structuur van het Qt installer framework. Er wordt een installer geproduceerd die bestaat uit verschillende pakketten die elk instaan voor het installeren van een software component. Voor iedere installer wordt een aparte folder structuur aangemaakt die zichtbaar is in Figuur 3.3 op de vorige pagina. In de config folder van de installer worden alle globale scripts en beschrijvingsbestanden bijgehouden. Verder bevat de installer subtrees voor ieder pakket. Een pakket bestaat vervolgens uit een data, include en meta folder. De data folder wordt gebruikt om de effectieve driver/bibliotheek in op te slaan. Daarnaast is een include folder aanwezig waarin verschillende afzonderlijke scripts toegevoegd kunnen worden. Op deze manier kunnen willekeurige scripts (bijvoorbeeld een script die de firewall instellingen aanpast) rap toegevoegd worden aan een pakket. Als laatste bevat de meta folder alle meta-data horende het pakket. Dit omvat onder andere een script die gebruikt wordt om te testen of het pakket wel correct functioneert maar ook een beschrijving van het pakket zelf.

Door zelf een packager te produceren, is het mogelijk om iedere stap in het deployment proces te personaliseren. Op deze manier kan na het installeren van een pakket een zo optimaal mogelijke afhandeling plaats vinden. Zo kunnen testen op ieder moment in het installatieproces toegevoegd worden, een handeling die met het Qt installer framework ook mogelijk is maar dit is moeilijker te realiseren. Doordat een gepersonaliseerde packager wordt ontworpen, worden problemen met Docker vermeden. Verder wordt besproken hoe Docker gebruikt wordt in de deployment environment om verscheidene problemen die gerelateerd zijn aan het installatieproces op te vangen. De Docker omgeving, zoals reeds vermeld in Sectie 2.7.3 op pagina 15, maakt gebruik van LXC. Het besturingssysteem van de containers is hierdoor Linux. Windows gebruiken als besturingssysteem voor de containers is mogelijk in Docker is mogelijk maar deze optie staat nog altijd in beta schoenen. Mocht het Qt installer framework gebruikt worden als packager, dan moet het besturingssysteem van de server ook Linux zijn. Door ervoor te kiezen om zelf een packager te produceren, kan voor een cross-platform oplossing gezocht worden en kan de integratie van Docker vlotter verlopen. Op deze manier wordt er een abstractie gemaakt van het besturingssysteem van zowel de server als client.

3.3.2 Deployment server

Het centrale systeem in de architectuur is de deployment server. Zoals reeds uitgelegd zal dit onderdeel instaan voor het verspreiden van de verschillende installers en functioneren als een verzamelcenter voor alle informatie. De architectuur van de deployment server wordt gebaseerd op de software dock architectuur die besproken werd in Sectie 2.4 op pagina 7 en is terug te vinden in Figuur 3.4 op de pagina hierna. De software dock architectuur bestaat uit 4 grote componenten, namelijk het release dock, field dock, event service en de agenten.

Figuur 3.4: Software Dock Architectuur [1]

Release Dock Het release dock bevindt zich aan de serverzijde en bevat de code voor zowel de packager als de monitor van de clients. Met hulp van de packager worden de verschillende installers geproduceerd. Naast het produceren van installers zal het release dock instaan voor het monitoren van de field docks. Hier wordt vooral gebruik gemaakt van de verschillende resultaten van de test die uitgevoerd worden tijdens het installatieproces. Op de manier wordt achterhaalt welke installer geïnstalleerd werd op een field dock en welke fouten eventueel optraden tijdens het installatieproces.

Event Service Nevens de verschillende docks beschrijft de software dock architectuur een Event Service. Deze staat in voor het afhandelen van de communicatie tussen de verschillende docks. Om dit te implementeren, wordt er beroep gedaan op Sectie 2.5 op pagina 8. Er worden evenwel enkele kleine aanpassingen gemaakt. De broker worden verschillende lijsten bijgehouden voor ieder type van bericht dat mogelijk is. Bij het toekomen van een subscribe/unsubscribe bericht, zal de broker de nodige lijsten aanpassen zodat de zender van het bericht wordt toegevoegd of verwijderd. Berichten in het netwerk zullen bestaan uit een set van attributen en waarden in een JSON formaat. Het uiterlijk van zo'n bericht is gelijkaardig als het uiterlijk van een bericht in Figuur 2.5 op pagina 10. In Listing 3.1 op de volgende pagina wordt een voorbeeld van een bericht weergegeven. Ieder bericht heeft dezelfde set aan attributen die elk een eigen functie hebben:

- **Timestamp:** ieder bericht zal op het moment van de creatie een timestamp krijgen. De timestamp wordt uitgedrukt in seconden sinds epoch. Op deze wijze wordt eenzelfde referentie punt gebruikt en is het mogelijk om de creatie van berichten in de tijd te ordenen.
- **Type:** ieder bericht hoort toe aan een bepaald type. De verschillende types van berichten zijn: subscribe, unsubscribe, new, change, rapport, update, release. Afhankelijk van het type bericht dat toekomt, bij zowel de broker als een dock, zal een andere actie ondernomen worden. De eerste twee types zijn uitsluitend bedoeld voor de broker. De volgende drie voor een release dock en de laatste twee voor de field docks.
- **ID:** naast een timestamp wordt aan ieder bericht een id meegegeven. Dit attribuut wordt meegegeven zodanig dat de field docks kunnen achterhalen of zij achterlopen op berichten.

- *Data*: Dit is het meest flexibele attribuut. Hier wordt de data meegegeven die hoort bij het bericht. Als het type van een bericht “subscribe” is, dan zit in het data veld een lijst met alle types waarvoor de gebruiker zich voor wilt inschrijven.
- *Sender*: Het laatste attribuut dat wordt meegegeven is de zender van het bericht. De broker moet bij een subscribe bericht kunnen achterhalen wie de zender is. Op die manier weet de broker wie moet worden toegevoegd aan de nodige lijsten.

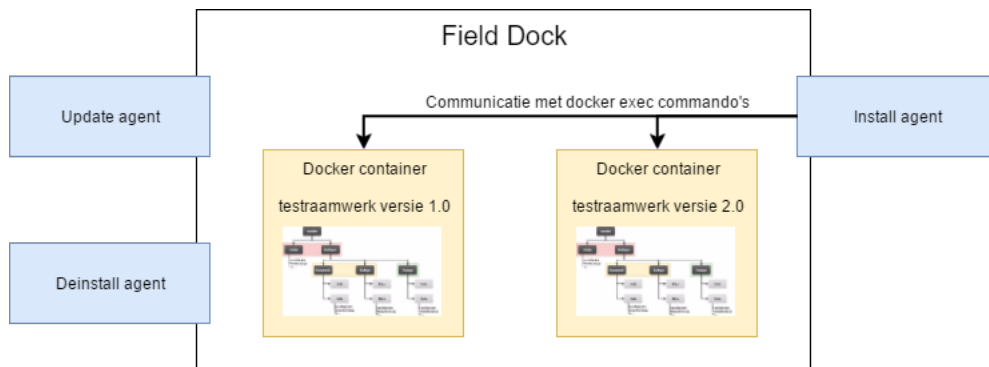
Listing 3.1: Format voor een bericht

```
{
  'timestamp': 1491982212.555,
  'type': 'subscribe',
  'id': 0,
  'data': {
    'type': [
      'new',
      'change',
      'rapport'
    ]
  },
  'sender': 'localhost'
}
```

Agenten Naast de docks beschrijft de software dock architectuur ook agenten. Deze staan in voor het uitvoeren van allerlei deployment gerelateerde handelingen. Iedere agent is gekoppeld aan één stap uit de software levenscyclus die besproken werd in Sectie 2.2 op pagina 4. Hiernaast zal aan iedere installer afkomstig van het release dock een subset van alle agenten toegevoegd en verscheept worden naar het field dock. Op deze manier is het mogelijk om iedere stap in de levenscyclus van de installer te personaliseren. Ieder agent zal een bepaalde set van handelingen uitvoeren die overeenkomt met een deployment proces die besproken werd in de ORYA case studie in Sectie 2.6.4 op pagina 12. Net zoals bij ORYA wordt ieder deployment proces beschreven aan de hand van andere deployment processen en basis activiteiten. Een voorbeeld: Tijdens de creatie van een installer wordt een agent voorzien die instaat voor het installatieproces. De agent wordt samen met de installer verscheept naar het field dock waarna de agent op het gepaste moment in actie schiet. De agent begint met het hernoemen van de oude Docker container met daarin de vorige versie van een installer. Hierna wordt een nieuwe container aangemaakt waarin de nieuwe installer wordt losgelaten. Vervolgens zal de agent de installatie aanvangen en zullen de scripts horende bij de pakketten uitgevoerd worden in de container. Zoals reeds werd aangegeven, zijn de handelingen van een agent gebaseerd op het model van ORYA. Zo wordt het creëren van een nieuwe container in de installatie agent wordt gezien als zo'n basis activiteit. In Bijlage A op pagina 42 zijn verschillende flowcharts terug te vinden die horen bij enkele types van agenten. Door agenten te gebruiken, een strategie die ook gezien werd in de Atlas case studie in Sectie 2.6.3 op pagina 11, wordt het mogelijk om alle stappen in de software levenscyclus uniek te behandelen. Hiernaast kan bij iedere installer een andere set van agenten geassocieerd worden waardoor iedere installer verder gepersonaliseerd kan worden.

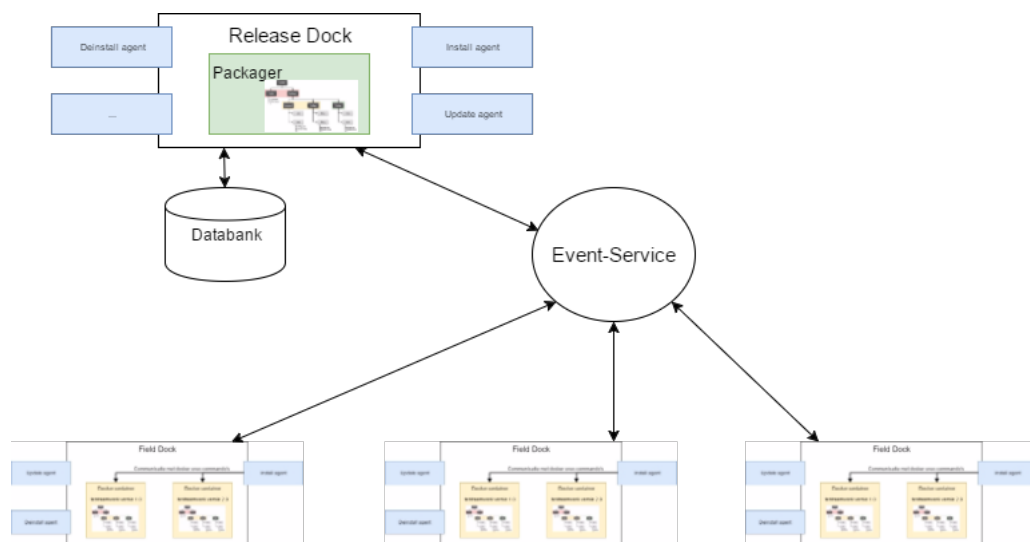
3.3.3 Deployment environment

De deployment environment komt overeen met de field dock in de software dock architectuur. In de omgeving gaat de installer, afkomstig van de packager, uitgevoerd worden zodanig dat het test framework geïnstalleerd wordt. Aan dit proces zijn de verschillende problemen verbonden die besproken werden in Sectie 2.2 op pagina 4. Om de verschillende deployment problemen te vermijden en om ervoor te zorgen dat geen uitgebreide rollback strategieën nodig zijn, wordt een geïsoleerde omgeving voorzien waarin de software geïnstalleerd wordt. Dit wordt gerealiseerd aan de hand van virtualisatie technieken, meer bepaald aan de hand van Docker. Docker wordt verkozen boven een gewone virtuele machine omdat het uitvoeren van handelingen (zoals opstarten, stoppen, ...) op een container minder resources en tijd vraagt in vergelijking met een virtuele machine. Doordat een virtualisatie techniek wordt gebruikt, wordt het zeer eenvoudig om problemen tijdens de verschillende processen op te vangen. In Figuur A.6 op pagina 47 en Figuur A.7 op pagina 48 is het duidelijk dat, door het gebruik van Docker, het rollback proces zeer eenvoudig is. Figuur 3.5 geeft weer op welke manier de agenten met de containers gaan communiceren en geeft ook weer hoe Docker wordt geïntegreerd in het geheel.

Figuur 3.5: Structuur van een field dock

De volledige architectuur wordt weergegeven in Figuur 3.6 op de pagina hierna. In de figuur worden de verschillende docks afgebeeld samen met zowel Docker als de packager. Met deze architectuur is het mogelijk om aan de slag te gaan en een goede oplossing te vinden voor het probleem van Televic.

Figuur 3.6: Architectuur van het prototype

Hoofdstuk 4

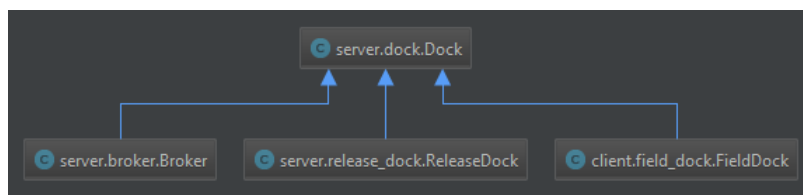
Implementatie

Na de literatuurstudie en de ontwerpfase, is het tijd om het ontwerp dat besproken werd in Hoofdstuk 3 op pagina 20 te implementeren. Als programmeertaal werd Python gekozen zodanig dat de applicatie uniform is met het testraamwerk. In de komende secties worden de verschillende implementatie beslissingen toegelicht en wordt de geschreven code toegelicht. De applicatie werd geschreven met twee doelen in het achterhoofd: de demo die gegeven gaat worden tijdens de verdediging en een basis vormen voor Televic om van te vertrekken. Het doel van de presentatie is het tonen van het installatieproces beginnende bij de creatie van een installer tot het installeren zelf in een container in een field dock. Om dit te kunnen realiseren, was het niet nodig/mogelijk om alle nodige functionaliteiten te implementeren en toe te voegen aan de applicatie. Tijdens het implementeren, werden de server-side en client-side van elkaar gescheiden en er werden twee verschillende packages aangemaakt. In wat volgt, zullen deze dan ook afzonderlijk besproken worden.

4.1 Server-side

Initialisatie De server package bevat alle logica die hoort bij het release dock als bij de broker, maar bevat ook enkele modules die gebruikt worden om de realiteit af te beelden. De flow van de applicatie begint met het opstarten van de `deployment_server` module. Deze module zal een release dock, een broker en een packager opstarten. Vervolgens wordt het release dock gesubscribed voor de berichten van het type `new`, `change` en `rapport`. Nadat de nodige services zijn opgestart, is het release dock klaar voor het afhandelen van alle nodige taken zoals het afhandelen van binnenkomende berichten.

Zowel het release dock als de broker erven eigenschappen van de klasse `Dock`. Dit is zichtbaar in Figuur 4.1 op de pagina hierna. Aangezien alle docks en de broker dezelfde functionaliteiten moeten hebben (openen van een socket, luisteren voor data op de socket, versturen van berichten en afhandelen van berichten), is het eenvoudig om deze functionaliteiten in de superklasse te steken. Voor de verschillende threads die gebruikt worden voor het luisteren naar nieuwe informatie maar ook voor het afhandelen Om de verscheidene threads te implementeren, werd altijd gebruik gemaakt van methodes die blocking zijn. Op deze manier wordt ervoor gezorgd dat threads geen onnodige resources gebruiken. Een soortgelijke strategie wordt toegepast voor de agenten aangezien elk type van agent een actie moet kunnen uitvoeren. De nodige methodes worden vervolgens ingevuld in de subklasse.

Figuur 4.1: Klassendiagram van Dock

Grafische User Interfaces Het is ook mogelijk om de Grafische User Interface (GUI) op te starten door middel van de “Enter” toets. Vanuit de GUI is het mogelijk om de verschillende clients te controleren en is het mogelijk om nieuwe installers te creëren. De GUI werd gemaakt met de Python bibliotheek wxPython¹ en met de hulp van wxFormBuilder² werd basis code gegenereerd. De nodige methodes werden vervolgens overschreven in de module `overview_impl`. Via deze methode wordt een gelijkaardig resultaat behaald voor het maken van de GUI voor de installer creatie.

Berichten versturen Bij het versturen van een bericht moet eerst een object aangemaakt worden van de Message klasse. Vervolgens wordt de inhoud toegevoegd aan het bericht en kan het verzonden worden naar de broker. In de broker wordt gecontroleerd welk type bericht het is om het dan vervolgens door te sturen naar alle doelen die in de gepaste list zitten. Voordat het bericht wordt doorgestuurd wordt het eerst ingepakt in een ander bericht met als type notificatie. Zo weet de ontvanger dat het bericht afkomstig is van de broker en is weet de ontvanger dat het data veld het doorgestuurde bericht bevat. Deze kan vervolgens uitgepakt worden. Afhankelijk van het type van het doorgestuurde bericht zal de correcte methode opgeroepen worden.

Installer creatie In de overzicht GUI is het mogelijk om een nieuwe installer te maken. Met behulp van de aparte GUI, die geïmplementeerd wordt door de module `release_creator_impl`, is het mogelijk om een installer te definiëren. Tijdens het samenstellen van de installer kunnen verscheidene nieuwe pakketten aangemaakt worden door de bovenste velden meermaals in te vullen. Hierbij is het belangrijk om te weten dat een folder moet geselecteerd worden als bestandslocatie. Alle bestanden aanwezig in de geselecteerde folder worden tijdens de creatie verplaatst naar de correcte locatie. Bij het invullen van de gegevens van de installer moet ook een folder geselecteerd worden waarin de installer moet terecht komen.

Bij het indienen van de gegevens van de installer zelf worden de nodige handelingen uitgevoerd om een correcte installer te produceren. Eerst worden de pakketten en installer toegevoegd aan de databank. Vervolgens wordt de nodige folder structuur opgebouwd zoals aangegeven werd in Figuur 3.3 op pagina 23. In de config folder wordt een leeg Dockerfile en een metadata bestand met daarin de volledige beschrijving van de installer. Tijdens het creëren van de installer moet één van de pakketten aangeduid worden als een framework pakket. Bij het toevoegen van de verschillende bestanden zal dit pakket een `start_script` meekrijgen. Dit is het script dat wordt uitgevoerd iedere keer als het framework wordt opgestart. Hierna worden alle pakketten overlopen. Als het pakket nieuw is, worden de nodige folders en bestanden aangemaakt anders worden de oude bestanden uit de meta folder gekopieerd. Nadat de folder structuur aangemaakt is, is het mogelijk om de verschillende scripts aan te passen. Net als bij het QT Installer Framework is het de bedoeling om te scripts te personaliseren naargelang het pakket. Op deze wijze heeft ieder pakket een uniek

¹<https://wxpython.org/>

²<https://github.com/wxFormBuilder/wxFormBuilder>

installatie en test proces. De installer is hierna klaar om gereleased te worden. Van zodra in de overview GUI het release signaal gegeven wordt, schiet het tweede deel van het release proces in werking. Een install agent wordt aangemaakt en wordt toegevoegd aan de lijst van agenten horende bij de installer. De folder structuur uit het eerste deel wordt gezipd zodanig dat minder data verzonden moet worden. Als laatste deel van wordt een “release” bericht aangemaakt en verzonden naar de broker. Deze schiet vervolgens in gang en stuurt het bericht door naar de nodige field docks.

Client monitoring In de applicatie is het mogelijk om in een beperkte manier de clients te controleren. De overview GUI bevat een tabel met de verschillende clients die aanwezig zijn in de databank. Met hulp van de `mysql.connector` module van Python lukt het om de databank te onderwerpen. Alle gegevens over de torens wordt opgevraagd en vervolgens worden er Tower objecten van gemaakt. Hierna wordt gecontroleerd of op de toren een installer aanwezig is. Mocht dit zo zijn, worden de gegevens over deze installer uit de databank gehaald. Op deze manier kan nagekeken worden welke installer aanwezig is en kan dit worden weergegeven in de GUI.

4.2 Client-side

Initialisatie Aan de client-side wordt een gelijkaardige werkwijze gebruikt als bij de server-side. De module `deployment_client` zal een field dock object aanmaken en de nodige services aanpassen. Tijdens het eerste gebruik van de code wordt een controle uitgevoerd waarmee gecontroleerd wordt of de `description_file` aanwezig is. Dit bestand bevat de volledige beschrijving van de testtoeren met alle verschillende hardware componenten. Vervolgens gaat het field dock zich subscriben voor de nodige berichten bij de broker. Als beide stappen zijn afgelopen, wordt de Grafische User Interface opgestart en is het systeem klaar om gebruikt te worden.

Eerste gebruik Bij het eerste gebruik van de applicatie is de `description_file` nog niet aanwezig. Er is dan nog geen beschrijving van de gebruiker aanwezig aan zowel de client- als server-side. Om dit aan te pakken, wordt een GUI opgestart waarmee het mogelijk is om het volledige systeem te beschrijven. Na het invullen van de nodige informatie en het indienen van alle gegevens, wordt de `description_file` aangemaakt. Een “new” bericht wordt gefabriceerd met in het data veld de volledige beschrijving van het systeem. Dit bericht wordt verzonden naar de broker en de broker stuurt het bericht door naar iedereen die gesubscribeerd is voor de “new” berichten. Het bericht komt toe bij het release dock. Het bericht wordt uitgepakt, omgevormd naar een Tower object en vervolgens toegevoegd aan de databank.

Installatieproces Van zodra een “release” bericht binnen komt bij het field dock schiet deze in gang om het installatieproces op poten te zetten. Met de informatie uit het bericht is het field dock in staat om een Installer object te maken. Het field dock achterhaalt wie de zender van het bericht en contacteert dan direct de zender³. Nadat een connectie tussen de twee werd opgestart, wordt de gezipte installer samen met de nodige agenten verzonden naar het field. Dill⁴ wordt gebruikt om de agent objecten te serialiseren voor ze verzonden worden naar het field dock. De lijst van agenten wordt overlopen en het install agent object zal zijn functie uitvoeren.

³Dit is het enige moment dat directe communicatie tussen de field en release docks mogelijk is

⁴<https://pypi.python.org/pypi/dill>

De eerste actie die de install agent gaat ondernemen is het uitpakken van het zip bestand. Met de Dockerfile uit de installer en de docker-py⁵ module wordt een Docker image aangemaakt die de basis zal vormen voor de container. Voor de presentatie werd een image aangemaakt voor een Linux container waarin Python en wxPython op voorhand waren geïnstalleerd. Vervolgens wordt een container gecreëerd met als naam “fieldcontainer”. Dit is de hoofdcontainer die altijd de laatste werkende versie van het framework zal bevatten. Tijdens de creatie werden de nodige parameters doorgegeven om Grafische User Interfaces van de container op te kunnen starten. Om dit mogelijk te maken, is het nodig om aan X11 forwarding te doen. Belangrijk hierbij is dat op de host computer een X11 server moet draaien voordat dit kan plaats vinden. Voor de demonstratie werd Cygwin⁶ gebruikt om de X11 server op te starten en de correcte omgeving te generen⁷. Hierna wordt het metadata bestand gelezen en gebruikt om de installatievolgorde van de pakketten te achterhalen. Elk pakket wordt in de container gekopieerd en het installatie script wordt uitgevoerd. Vervolgens gaat, met hulp van het test script, nagegaan worden of het installatieproces correct verlopen is. De output van het script wordt gecontroleerd. Als de uitgangstatus begint met 0 wordt de test gezien als geslaagd. Van zodra dit niet het geval is, wordt de container gemerkt als slecht en zal deze op het einde van het installatieproces in quarantaine geplaatst worden. De container wordt niet verwijderd. Er werd voor deze strategie gekozen aangezien het mogelijk dat het test script slecht geschreven is. Het framework is dan correct geïnstalleerd maar wordt door de test toch gezien als foutief. Door de container in quarantaine te plaatsen blijft het mogelijk om achteraf test uit te voeren. Vervolgens wordt een rapport aangemaakt met daarin het resultaat van de test, de begin- en eindtijd. Het rapport wordt toegevoegd aan een bericht en wordt verzonden naar de broker die het doorstuurt.

Framework opstarten Na het opstarten van alle services verschijnt de Grafische User Interface van de client. Van hieruit is het mogelijk om het pakket dat gemarkeerd staat als framework te openen. De “fieldcontainer” wordt opgestart en het start script wordt uitgevoerd waardoor het framework zal opstarten.

⁵<https://docker-py.readthedocs.io/en/stable/>

⁶<https://www.cygwin.com/>

⁷De tutorial <https://manomarks.net/2015/12/03/docker-gui-windows.html> werd hiervoor gevolgd

Hoofdstuk 5

Evaluatie

Na de ontwerp- en implementatiefase was het tijd om de gecreëerde applicatie te beoordelen en testen. In het komende hoofdstuk is het dan ook de bedoeling om de applicatie te onderwerpen aan verschillende tests die enkele aspecten in de applicatie gaan testen. Hierbij is het de bedoeling om te achterhalen wat wel en niet mogelijk is met de huidige versie van de applicatie. Na het testen van de applicatie, wordt nagedacht voor mogelijke uitbreidingen voor de applicatie.

5.1 Testen

5.1.1 Cross-platform host

Doel Het doel van deze test is het uittesten hoeverre de geschreven applicatie uitvoerbaar is op verschillende besturingssystemen. De applicatie zelf is volledig geschreven in Python met modules die cross-platform zijn.

Scenario Om uit te testen of de applicatie cross-platform is, wordt een virtuele machine aangemaakt met de nodige programma's. Als guest-besturingssysteem voor deze virtuele machine, wordt Linux Mint gekozen. Docker, Mysql workbench en wxPython worden geïnstalleerd en met hulp van pip worden de docker-py en dill modules aan python toegevoegd waardoor het systeem klaar is om getest te worden. De databank werd aangemaakt en de code werd overgebracht naar de virtuele machine.

Tijdens de test is het de bedoeling om alle functionaliteiten van de applicatie uit te testen. De verschillende docks moeten correct subscriben bij de broker en de nieuwe field dock moet zonder fouten worden toegevoegd aan de databank. Vervolgens wordt getest of een installer kan aangemaakt worden, verscheept worden naar de field dock en geïnstalleerd kan worden. Er wordt een installer aangemaakt die bestaat uit 3 verschillende pakketten: één framework pakket, één optioneel pakket en één niet-optioneel pakket. De twee niet-framework pakketten bevatten een eenvoudig script die output genereert. Het framework pakket bevat een Grafische User Interface gemaakt met wxPython.

De test is geslaagd als alle verschillende handelingen in de goede volgorde overlopen, ondertussen geen fouten optreden en op het einde het framework opgestart kan worden.

Uitvoering

5.1.2 Cross-platform containers

Doel Naast het controleren of de applicatie zelf cross-platform is, is het belangrijk om te achterhalen of de applicatie om kan met Windows containers. Het doel van deze test is dan ook om een installer te creëren specifiek bedoelt voor deze Windows containers.

Scenario Om gebruik te kunnen maken van Windows containers, moeten enkele vereisten voltooid worden. Met hulp van Friis [37] is het mogelijk om een field dock op te zetten die om kan gaan met de Windows containers. De testomgeving bestaat, naast de enkele field dock, verder nog uit één release dock. Deze wordt gebruikt om een installer te creëren die bestaat uit alle nodige pakketten om het Python testraamwerk werkende te krijgen. Het framework pakket zal dan ook bestaan uit het daadwerkelijke testraamwerk. Op deze wijze is het mogelijk voor Televic om te achterhalen welke stappen allemaal gezet zijn en welke nog moeten gezet worden om de applicatie zo snel mogelijk in gebruik te nemen.

Uitvoering

5.1.3 Meerdere clients

Doel Voor deze test is het de bedoeling om te achterhalen of de applicatie meerdere clients kan ondersteunen. Het doel is dan ook een omgeving op te zetten waarin verschillende clients aanwezig zijn.

Scenario De omgeving die gebruikt gaat worden bestaat uit één laptop die zowel gebruikt wordt als release dock en als field dock en twee andere computers die gebruikt worden als field docks. Op de ieder computer is Docker, Python, wxPython, docker-py en dill aanwezig zodat de geschreven code bruikbaar is.

Tijdens de test wordt op één release dock een installer aangemaakt en klaargemaakt voor release. De installer bestaat uit 2 verschillende pakketten: één framework pakket en één optioneel pakket. Beide pakketten zullen bestaan uit enkele scripts die output zullen generen wanneer deze worden uitgevoerd. Naast de release dock zullen 3 field docks toegevoegd worden aan het netwerk.

Om een geslaagde test te verkrijgen, moet de installer bij alle field docks toekomen en correct geïnstalleerd worden. Dit moet op het einde van het proces zichtbaar zijn in zowel het overzicht op de release dock als in de databank.

Uitvoering Na het instellen van de nodige parameters, was het tijd om de nodige systemen op te starten. Het duurde dan ook niet lang om drie torens te beschrijven die elk bestaan uit één hardware component. Deze opstellingen werden vervolgens naar het release dock gestuurd en opgeslagen in de databank.

De volgende stap bestaat uit het beschrijven van een simpele installer bestaande uit twee pakketten en deze klaar te maken voor release.

5.1.4 Meerdere servers

Doel Een volgende test bestaat uit het testen van de functionaliteiten als meerdere servers aanwezig zijn. Het doel van de test is te achterhalen wat er gebeurt als meerdere servers aanwezig zijn.

Scenario Na het testen of het mogelijk is om meerdere clients te ondersteunen, wordt nu getest of meerdere servers ondersteunt wordt. Dit gebeurt wederom aan de hand van een virtuele machine met Windows 10. Iedere virtuele machine bevat de server code samen met een databank om alle gegevens in op te slaan.

Gedurende de test worden 3 release docks aangemaakt en één field dock. In het eerste deel van de test zal iedere release dock apart een installer creëren en deployen. De installers zullen bestaan uit één pakket, namelijk een framework pakket. Het pakket bevat een simpel script dat uitgevoerd wordt. Voor ieder release dock zal dit script lichtjes verschillen. Het tweede deel van de test bestaat uit het releasen van 3 verschillende installers op eenzelfde moment.

Om de test te doen slagen is het nodig dat: iedere installer moet goed toekomen bij het field dock, de installers moeten in de correcte volgorde geïnstalleerd worden, alle databanken moeten geüpdatet worden en in de verschillende aanpassingen moeten in volgorde toegevoegd worden aan de databank.

Uitvoering Met de huidige versie van de applicatie is het mogelijk om drie verschillende servers op te starten en te verbinden met de broker. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat het deployment_server script naast een release dock ook een broker opstart. Om dit niet te gebruiken moet een boolean op false gezet worden zodanig dat deze code niet wordt uitgevoerd.

Een eerste fase uit de test bestaat uit het correct configureren van een client in het systeem. Deze wordt correct uitgevoerd en na de beschrijving van de toren worden alle nodige databases aangepast. Vervolgens wordt op één van de release docks een installer aangemaakt die bestaat uit een simpel script die output genereert.

5.1.5 Slecht werkend pakket

Doel De geschreven applicatie bevat enkele methodes om te controleren of het installatieproces foutloos is verlopen. Mocht dit niet het geval zijn, dan wordt de foutieve container in quarantaine geplaatst. Het doel van deze test is het uittesten of dit wel degelijk gebeurt.

Scenario Om deze eigenschap van de applicatie uit te testen wordt een simpele omgeving gerealiseerd waarin getest kan worden. Eén release dock en field dock worden opgestart in het begin. Vervolgens wordt een installer gemaakt die bestaat uit twee pakketten. Het eerste pakket wordt gebruikt om een bestand aan te maken dat nodig is voor het framework pakket. Het eerstgenoemde pakket zal weliswaar geen bestand aanmaken.

Om de test te laten slagen, moet de test van het niet-framework pakket registreren dat het bestand niet is aangemaakt. Op het einde van het installatieproces moet de container in quarantaine geplaatst worden. Zo is het mogelijk om na het installatieproces te controleren wat het probleem is in de container.

Uitvoering

5.1.6 Netwerk monitoring

Doel Als laatste test wordt nagegaan hoe het netwerkverkeer eruit ziet tijdens het releasen van een nieuwe installer.

Scenario Deze test wordt gebruikt om te achterhalen hoeveel en wat voor netwerkverkeer gecreëerd wordt door de applicatie. Het monitoren van het netwerk wordt uitgevoerd tijdens de meerdere client test. De test produceert voldoende netwerk verkeer om een idee te krijgen van de hoeveelheid verkeer die zal geproduceerd worden. De volledige communicatie tussen de verschillende docks wordt opgenomen met Wireshark voor later een analyse op uit te voeren.

Uitvoering

5.2 Uitbreidingen

Hoofdstuk 6

Conclusie

Referenties

- [1] R. S. Hall, D. Heimbigner en A. L. Wolf, „A cooperative approach to support software deployment using the software dock”, in *Software Engineering, 1999. Proceedings of the 1999 International Conference on*, IEEE, 1999, pp. 174–183.
- [2] A. Dearie, „Software Deployment, Past, Present and Future”, in *Future of Software Engineering, 2007. FOSE '07*, mei 2007, pp. 269–284. DOI: 10.1109/FOSE.2007.20.
- [3] A. Carzaniga, A. Fuggetta, R. S. Hall, D. Heimbigner, A. Van Der Hoek en A. L. Wolf, „A characterization framework for software deployment technologies”, DTIC Document, tech. rap., 1998.
- [4] E. Dolstra, *The purely functional software deployment model*. Utrecht University, 2006.
- [5] H. Tian, X. Zhao, Z. Gao, T. Lv en X. Dong, „A Novel Software Deployment Method Based on Installation Packages”, in *2010 Fifth Annual ChinaGrid Conference*, jul 2010, pp. 228–233. DOI: 10.1109/ChinaGrid.2010.32.
- [6] D. A. Patterson, „The data center is the computer”, *Communications of the ACM*, deel 51, nr. 1, pp. 105–105, 2008.
- [8] R. S. Hall, D. Heimbigner, A. Van Der Hoek en A. L. Wolf, „An architecture for post-development configuration management in a wide-area network”, in *Distributed Computing Systems, 1997., Proceedings of the 17th International Conference on*, IEEE, 1997, pp. 269–278.
- [9] P. R. Pietzuch en J. M. Bacon, „Hermes: A distributed event-based middleware architecture”, in *Distributed Computing Systems Workshops, 2002. Proceedings. 22nd International Conference on*, IEEE, 2002, pp. 611–618.
- [10] A. Carzaniga, D. S. Rosenblum en A. L. Wolf, „Design and evaluation of a wide-area event notification service”, *ACM Transactions on Computer Systems (TOCS)*, deel 19, nr. 3, pp. 332–383, 2001.
- [11] M. J. Rutherford, K. Anderson, A. Carzaniga, D. Heimbigner en A. L. Wolf, „Reconfiguration in the Enterprise JavaBean component model”, in *International Working Conference on Component Deployment*, Springer, 2002, pp. 67–81.
- [12] E. C. Bailey, *Maximum rpm*, 1997.
- [13] I. Bird, K. Bos, N. Brook, D. Duellmann, C. Eck, I. Fisk, D. Foster, B. Gibbard, M. Girone, C. Grandi e.a., „LHC computing Grid”, *Technical design report*, p. 8, 2005.
- [14] A. Salvo, A. Barchiesi, K. Gnanvo, C. Gwilliam, J. Kennedy, G. Krobath, A. Olszewski en G. Rybkine, „The ATLAS software installation system for LCG/EGEE”, in *Journal of Physics: Conference Series*, IOP Publishing, deel 119, 2008, p. 052013.

- [15] E. Obreshkov, S. Albrand, J. Collot, J. Fulachier, F. Lambert, C. Adam-Bourdarios, C. Arnault, V. Garonne, D. Rousseau, A. Schaffer, H. von der Schmitt, A. D. Salvo, V. Kabachenko, Z. Ren, D. Qing, E. Nzuobontane, P. Sherwood, B. Simmons, S. George, G. Rybkin, S. Lloyd, A. Undrus, S. Youssef, D. Quarrie, T. Hansl-Kozanecka, F. Luehring, E. Moyse en S. Goldfarb, „Organization and management of {ATLAS} offline software releases”, *Nuclear Instruments and Methods in Physics Research Section A: Accelerators, Spectrometers, Detectors and Associated Equipment*, deel 584, nr. 1, pp. 244–251, 2008, ISSN: 0168-9002. DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.nima.2007.10.002>. adres: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0168900207020967>.
- [16] *CMT configuration management tool*, <http://www.cmtsite.org/>, [Online; geraadpleegd 20-04-2017], 2016.
- [17] G. Rybkin, „ATLAS software packaging”, *Journal of Physics: Conference Series*, deel 396, nr. 5, p. 4, 2012.
- [18] V. Lestideau en N. Belkhatir, „Providing highly automated and generic means for software deployment process”, in *European Workshop on Software Process Technology*, Springer, 2003, pp. 128–142.
- [19] N. Belkhatir, J. Estublier en W. Melo, „THE ADELE-TEMPO experience: an environment to support process modeling and enactment.”, *Software Process Modelling and Technology Research Studies Press*, pp. 1–37, 2007.
- [20] *Whitepaper: Ansible in depth*, https://cdn2.hubspot.net/hub/330046/file-480366556-pdf/pdf_content/Ansible_in_Depth.pdf?t=1487567092458, [Online; geraadpleegd 10-04-2017], 2016.
- [21] S. M. Srinivasan, S. Kandula, C. R. Andrews, Y. Zhou e.a., „Flashback: A Lightweight Extension for Rollback and Deterministic Replay for Software Debugging.”, in *USENIX Annual Technical Conference, General Track*, Boston, MA, USA, 2004, pp. 29–44.
- [22] J. S. Plank, M. Beck, G. Kingsley en K. Li, *Libckpt: Transparent checkpointing under unix*. Computer Science Department, 1994.
- [23] E. N. Elnozahy, L. Alvisi, Y.-M. Wang en D. B. Johnson, „A survey of rollback-recovery protocols in message-passing systems”, *ACM Computing Surveys (CSUR)*, deel 34, nr. 3, pp. 375–408, 2002.
- [24] Y. Huang, C. Kintala, N. Kolettis en N. D. Fulton, „Software rejuvenation: Analysis, module and applications”, in *Fault-Tolerant Computing, 1995. FTCS-25. Digest of Papers., Twenty-Fifth International Symposium on*, IEEE, 1995, pp. 381–390.
- [25] S. Shumate, *Implications of Virtualization for Image Deployment*, 2004. adres: <http://www.dell.com/downloads/global/power/ps4q04-20040152-Shumate.pdf>.
- [26] *Docker Main Page*, <https://www.docker.com/>, [Online; geraadpleegd 16-08-2016], 2016.
- [27] Docker, „Docker for the Virtualization Admin”, 2016.
- [28] R. Chamberlain en J. Schommer, „Using Docker to support reproducible research”, DOI: <http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare>, deel 1101910, 2014.
- [29] D. Merkel, „Docker: lightweight linux containers for consistent development and deployment”, *Linux Journal*, deel 2014, nr. 239, p. 2, 2014.
- [30] J. R. Callahan, „Software packaging”, tech. rap., 1998.

- [31] *WiX Toolset*, <http://wixtoolset.org/>, [Online; geraadpleegd 3-08-2016], 2016.
- [32] B. Amstadt en M. K. Johnson, „Wine”, *Linux Journal*, deel 1994, nr. 4es, p. 3, 1994.
- [33] H. Liefke en D. Suciu, „XMill: An Efficient Compressor for XML Data”, in *Proceedings of the 2000 ACM SIGMOD International Conference on Management of Data*, reeks SIGMOD '00, Dallas, Texas, USA: ACM, 2000, pp. 153–164, ISBN: 1-58113-217-4. DOI: 10.1145/342009.335405. adres: <http://doi.acm.org/10.1145/342009.335405>.
- [34] *NSIS Main page*, http://nsis.sourceforge.net/Main_Page, [Online; geraadpleegd 3-08-2016], 2016.
- [35] *Chocolatey About page*, <https://chocolatey.org/about>, [Online; geraadpleegd 3-08-2016], 2016.
- [36] *QT Installer Framework Documentation*, <http://doc.qt.io/qtinstallerframework/>, [Online; geraadpleegd 4-08-2016], 2016.
- [37] M. Friis, *Build and run your first docker windows server container*, <https://blog.docker.com/2016/09/build-your-first-docker-windows-server-container/>, [Online; geraadpleegd 10-04-2017], 2016.
- [40] *WiX Toolset Tutorial*, <https://www.firegiant.com/wix/tutorial/>, [Online; geraadpleegd 3-08-2016], 2016.
- [41] *Chocolatey Main page*, <https://chocolatey.org/>, [Online; geraadpleegd 3-08-2016], 2016.

Bibliografie

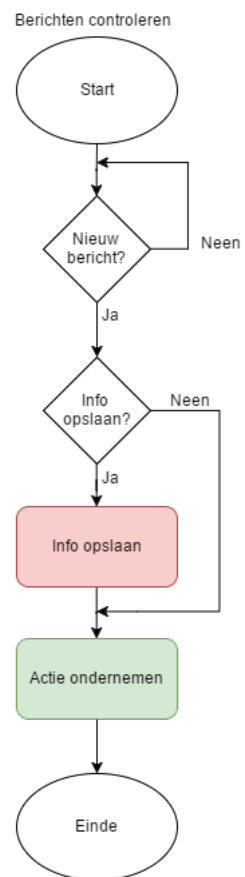
- [7] J. Münch, O. Armbrust, M. Kowalczyk en M. Sotó, *Software process definition and management*. Springer Science & Business Media, 2012.
- [38] R. S. Pressman, *Software engineering: a practitioner's approach*. Palgrave Macmillan, 2005.
- [39] D. Pitts, B. Ball e.a., *Red Hat Linux*. Sams, 1998.
- [42] G. S. Machado, F. F. Daitx, W. L. da Costa Cordeiro, C. B. Both, L. P. Gaspar, L. Z. Granville, C. Bartolini, A. Sahai, D. Trastour en K. Saikoski, „Enabling rollback support in IT change management systems”, in *Network Operations and Management Symposium, 2008. NOMS 2008. IEEE*, IEEE, 2008, pp. 347–354.

Bijlage A

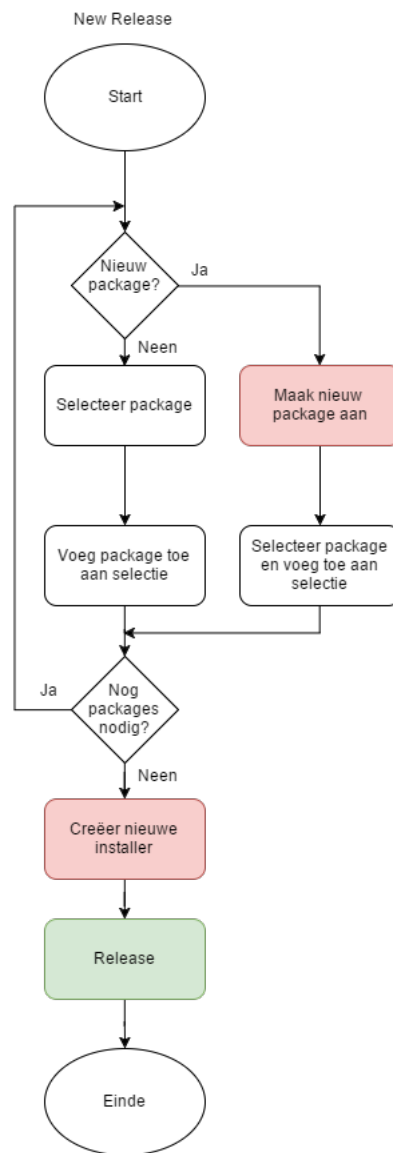
Flowcharts

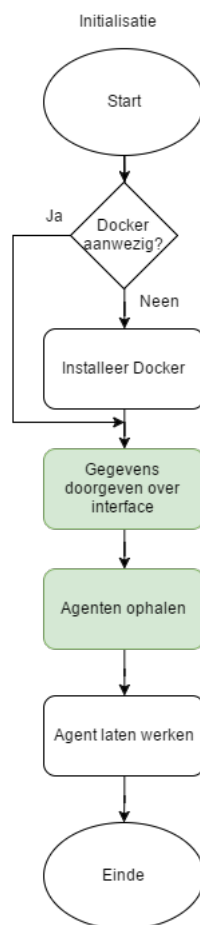
Figuur A.1: Flowchart kleurenlegende

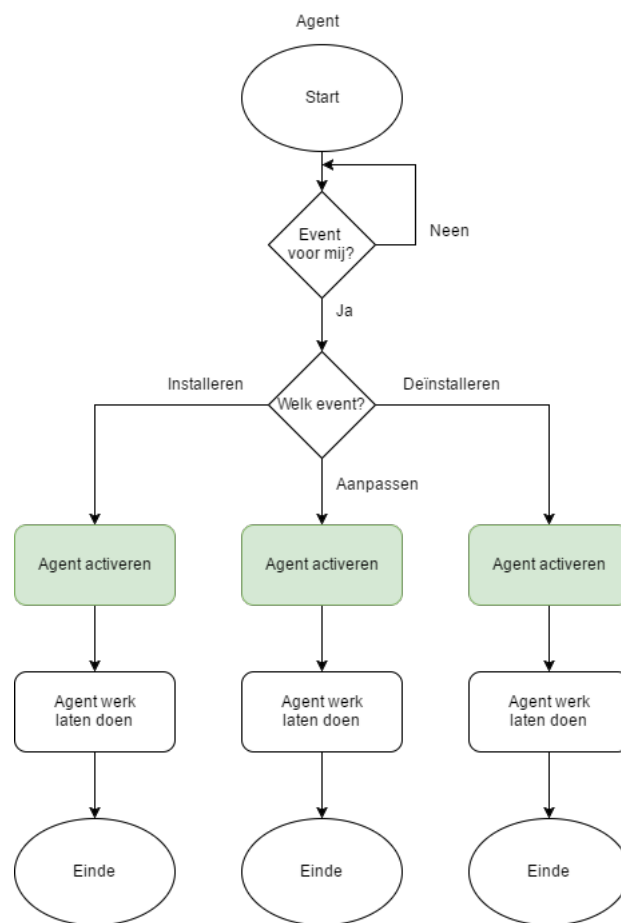
Figuur A.2: Flowchart voor het ophalen/controleren van berichten

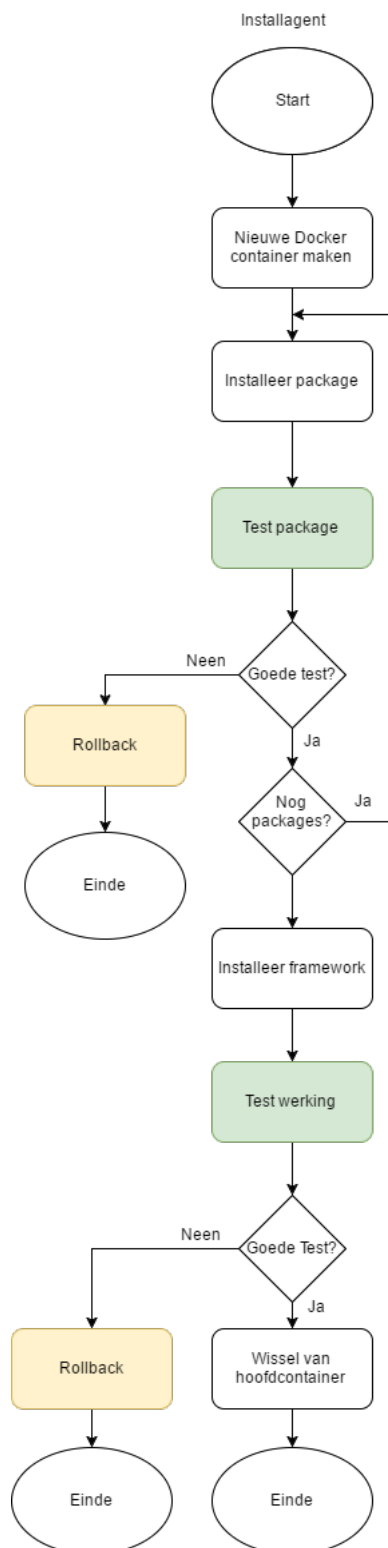

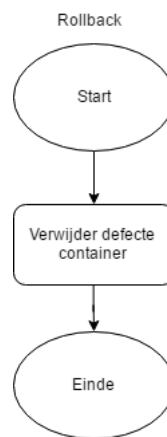
Figuur A.3: Flowchart van het creëren van een nieuwe release

Figuur A.4: Flowchart van de initialisatie van een field dock

Figuur A.5: Flowchart van een agent

Figuur A.6: Acties van de installagent

Figuur A.7: Rollback

Bijlage B

Technologieën

Listing B.1: WiX Toolset installer

```
<?xml version="1.0"?>
<Wix xmlns="http://schemas.microsoft.com/wix/2006/wi">
  <Product Id="*" UpgradeCode="12345678-1234-1234-1234-111111111111"
    Name="Python Framework Installer" Version="0.0.1"
    ↪ Manufacturer="PJ Industries" Language="1033">
    <Package InstallerVersion="200" Compressed="yes" Comments="Windows
    ↪ Installer Package"/>
    <Media Id="1" Cabinet="product.cab" EmbedCab="yes"/>

    <Directory Id="TARGETDIR" Name="SourceDir">
      <Directory Id="PersonalFolder">
      <Directory Id="INSTALLDIR" Name="Example">
        <Component Id="ApplicationFiles" Guid
        ↪ ="12345678-1234-1234-1234-222222222222">
          <RegistryKey Root="HKCU"
            Key="Software\My Application\
            ↪ Uninstall">
            <RegistryValue Value="testFile ."
              Type="string"
              KeyPath="yes" />
          </RegistryKey>
          <File Id="ApplicationFile1" Source="python-2.7.3.msi
          ↪ "/>
          <File Id="ApplicationFile2" Source="pyusb-1.0.0a2.zip
          ↪ "/>
          <RemoveFolder Id='INSTALLDIR' On='uninstall' />
        </Component>
      </Directory>
    </Directory>
  </Directory>

  <Feature Id="DefaultFeature" Level="1">
```



```

        <ComponentRef Id="ApplicationFiles"/>
    </Feature>

    <InstallExecuteSequence>
        <Custom Action='FooAction' After='InstallFiles' />
    </InstallExecuteSequence>
</Product>
</Wix>

```

Listing B.2: NSIS installer

```

# define installer name
OutFile "installer0.2.0.exe"

# set desktop as install directory
InstallDir $PROFILE\NsisExample

# default section start
Section

# define output path
SetOutPath $INSTDIR

# specify file to go in output path
File python-2.7.3.msi
File pyusb-1.0.0a2.zip

# define uninstaller name
WriteUninstaller $INSTDIR\uninstaller.exe

#—————
# default section end
SectionEnd

Section

ExecWait ""msiexec" /i "$INSTDIR\python-2.7.3.msi" /quiet '

SectionEnd

Section

ZipDLL::extractall "$INSTDIR\pyusb-1.0.0a2.zip" "$INSTDIR"

ExecWait 'cmd /K "cd "$INSTDIR\pyusb-1.0.0a2" && "C:\Python27\python.exe
→ " "setup.py" install && exit"'

```

SectionEnd

create a section to define what the uninstaller does.

the section will always be named "Uninstall"

Section "Uninstall"

ExecWait '"msiexec" /i "\$INSTDIR\python-2.7.3.msi"'

Always delete uninstaller first

Delete \$INSTDIR\uninstaller.exe

now delete installed file

Delete \$INSTDIR\python-2.7.3.msi

Delete \$INSTDIR\pyusb-1.0.0a2.zip

RMDir /r \$INSTDIR\pyusb-1.0.0a2

SectionEnd

Bijlage C

Beschrijving van deze masterproef in de vorm van een wetenschappelijk artikel

Bijlage D

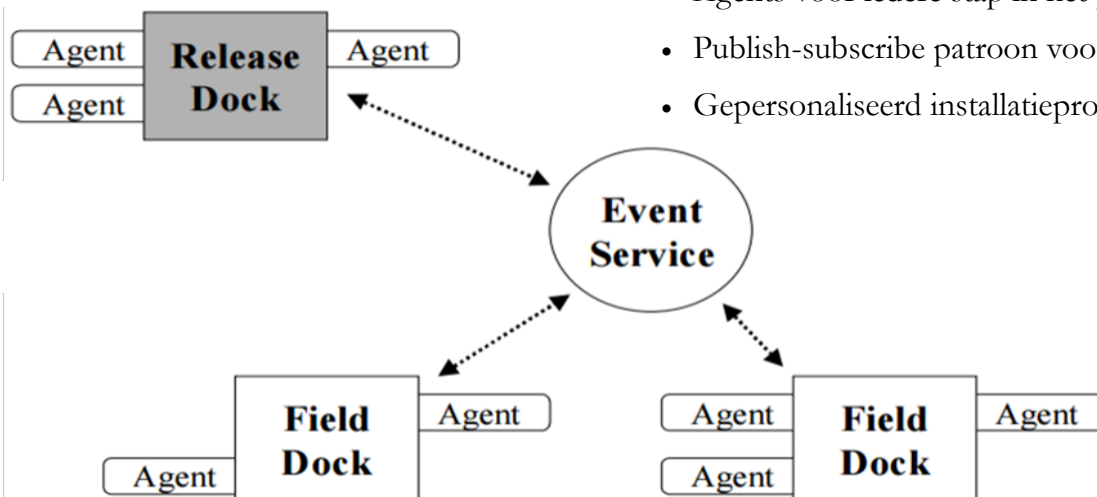
Poster

Ontwerp en ontwikkeling van een testraamwerk installer

Doel

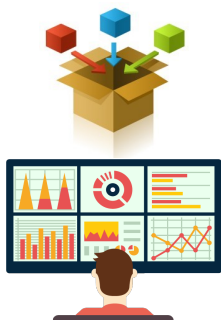
- Installatieproces vereenvoudigen
- Client monitoring
- Schaalbare oplossing zoeken
- Prototype ontwerpen

Architectuur

- Software dock architectuur
- Agents voor iedere stap in het proces
- Publish-subscribe patroon voor communicatie
- Gepersonaliseerd installatieproces

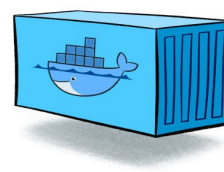
Release Dock

Server-side

- Software packaging
- Installer creatie
- Remote field dock monitoring

Field Dock

Client-side

- Docker containers
- Veilige deployment omgeving

FACULTEIT INDUSTRIELE INGENIEURSWETENSCHAPPEN
TECHNOLOGIECAMPUS GENT
Gebroeders De Smetstraat 1
9000 GENT, België
tel. + 32 92 65 86 10
fax + 32 92 25 62 69
iiw.gent@kuleuven.be
www.iw.kuleuven.be

LID VAN **ASSOCIATIE
KU LEUVEN**